

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE **STOŽOK**

SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA
SCHVAĽUJÚCI ORGÁN: OBEC STOŽOK
Č. UZNES.: 44/2019 ZO DŇA 26.06.2019

Bc. DARINA PETRINOVÁ, STAROSTKA

Handwritten text, mostly illegible due to fading. Some words like "Date" and "Page" are faintly visible.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE STOŽOK - ČISTOPIS

Obstarávateľ:

Obec Stožok

Poverený obstarávaním ÚPD:

Ing. Martina Kukučková

odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 297

Zhotoviteľ:

EKOPLÁN, s.r.o. / CITYPLAN, s.r.o.

www.cityplan.eu

Hlavný riešiteľ (spracovateľ):

doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1524 AA

Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Urbanizmus a celková koncepcia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Technická infraštruktúra: Ing. Mária Dobošová (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika, telekomunikácie)

Doprava: Ing. Pavol Klúčik

Environmentálne aspekty: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD., Ing. Marta Copláková

Dátum spracovania:

september 2018

uprav.: apríl 2019

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje	5
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy.....	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	6
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním.....	7
2. Riešenie územného plánu – smerná časť	8
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	8
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	17
2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia	24
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	25
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	29
2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla	
2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia	
2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu	
2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania	
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce.....	35
2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území.....	42
2.7.1 Bývanie	
2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra	
2.7.3 Výroba	
2.7.4 Rekreácia	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	47
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.....	47
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	50
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	53
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	58
2.12.1 Doprava	
2.12.2 Vodné hospodárstvo	

2.12.3 Energetika	
2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete	
2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany	
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	75
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	79
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	79
2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch.....	79
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	84
3. Riešenie územného plánu – záväzná časť	86
3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch.....	86
3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia.....	97
3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia.....	97
3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	98
3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt.....	100
3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability.....	101
3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	104
3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.	104
3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.....	107
3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	107
3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.....	108
3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	108
4. Doplňujúce údaje	109
4.1 Zoznam východiskových podkladov.....	109

B. Grafická časť

- Výkres širších vzťahov – v mierke 1: 25 000 (výkres č. 1)
- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami – v mierke 1: 5 000 (výkres č. 2 – regulačný výkres)
- Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia – v mierke 1: 5 000 (výkres č. 3)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia (vodné hospodárstvo) – v mierke 1: 5000 (výkres č. 4)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia (energetika, telekomunikácie) – v mierke 1: 5000 (výkres č. 5)
- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES – v mierke 1: 10 000 (výkres č. 6)
- Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch, v mierke 1: 5 000 (výkres č. 7)

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy

Dôvody obstarania územného plánu

Hlavným dôvodom potreby nového územného plánu obce je skutočnosť, že doterajšia územnoplánovacia dokumentácia stratila prehľadnosť a urbanistická koncepcia sa stala nekonzistentnou, nakoľko k pôvodnému územnému plánu bol schválený väčší počet zmien a doplnkov.

Ďalším dôvodom je skutočnosť, že uplynulo návrhové obdobie I. etapy, stanovené v doterajšej územnoplánovacej dokumentácii, ktoré bolo stanovené do roku 2015. Pre návrhové obdobie bol určený návrhový počet 930 obyvateľov, ktorý už bol výrazne presiahnutý.

Obec v súčasnosti eviduje väčší počet žiadostí o zaradenie pozemkov do návrhu územného plánu pre účely výstavby. Tieto požiadavky pre väčší rozsah a z vyššie uvedených dôvodov už nebolo možné zaradiť do ďalších zmien a doplnkov územného plánu obce a s takouto intenzitou rozvoja sa nepočítalo ani v zadávacom dokumente (územné a hospodárske zásady). Za danej situácie obec Stožok iniciovala obstaranie nového územného plánu obce. Dôvody stále sa zvyšujúceho záujmu o bytovú výstavbu v obci možno vidieť vo viacerých skutočnostiach:

- v obci boli ukončené pozemkové úpravy, ktorými sa sprehľadnilo vlastníctvo pozemkov
- výhodná poloha obce, na významnej rozvojovej osi a v blízkosti významných centier osídlenia
- investície do dopravnej infraštruktúry - nedávno otvorený úsek rýchlostnej cesty R2

Hlavné ciele riešenia

Cieľom Územného plánu obce Stožok je v zmysle ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v rozsahu katastrálneho územia obce, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území. Návrhové obdobie územnoplánovacej dokumentácie bolo stanovené do roku 2035.

Hlavným cieľom rozvoja územia je reflektovať rastúci záujem o bývanie a stavebné pozemky v obci vymedzením nových plôch pre výstavbu rodinných domov a málopodlažných bytových domov. Ide však o komplexné riešenie rozvoja obce, ktoré sa zaoberá aj otázkami rozvoja ďalších urbanistických funkcií, najmä rekreácie, vrátane ich vzájomného zosúladenia. Cieľom bolo navrhnúť koncepciu rozvoja obce zohľadňujúcu

princípy udržateľného rozvoja, ako aj požiadavky ochrany prírody a krajiny a životného prostredia.

Ciele rozvoja obce sú stanovené v aktuálnom programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Víziu obce Stožok formuluje nasledovne: „Stožok – moderná, atraktívna obec, poskytujúca obyvateľom kvalitné podmienky na bývanie, spokojný a aktívny život. Obec známa jedinečnými kultúrno-športovými podujatiami, možnosťami pre aktívne trávenie voľného času obyvateľov ako aj návštevníkov obce. Obec otvorená pre spoluprácu, podporujúca rozvoj podnikania najmä v oblasti cestovného ruchu“. Na základe vízie dokument definuje dva strategické ciele rozvoja obce:

- (1) zvýšenie kvality verejných služieb obce a podmienok pre jej hospodársky rozvoj a
- (2) skvalitnenie spoločenského a komunitného života v obci.

Určenie problémov na riešenie

V riešenom území okrem potenciálov rozvoja boli identifikované aj negatívne javy, problémy a deficity, ktoré je potrebné riešiť, resp. v navrhovanom riešení zohľadniť:

- líniové dopravné závady na miestnych komunikáciách – nevyhovujúce šírkové parametre, v niektorých úsekoch aj nevyhovujúci povrchový kryt
- chýbajúci chodník z centra obce k železničnej stanici a hlavnej autobusovej zastávke
- nedostatočné kapacity a spektrum zariadení občianskej vybavenosti
- schátraný len extenzívne využívaný družstevný hospodársky dvor
- ohrozenie najnižšie položených častí zastavaného územia obce (najmä terminálu spol. Slovnaft) povodňami na rieke Slatina
- malý počet pracovných príležitostí v obci

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Územný plán obce Stožok bol schválený dňa 26.04.2002 uznesením OZ č. 194/20. Doplnok č. 1 ÚPN-O bol schválený 15.12.2006 uznesením OZ č. 3/06. Doplnok č. 2 ÚPN-O bol schválený 14.09.2006 uznesením OZ č. 239/06 OZ. Doplnok č. 3 ÚPN-O bol schválený 15.12.2006 uznesením OZ č. 42/07-OZ. Doplnok č. 4 ÚPN-O bol schválený 14.12.2007 uznesením OZ č. 76/07-OZ. Zmeny a doplnky č. 5 ÚPN-O boli schválené 29.05.2009 uznesením OZ č. 199/09. Zmeny a doplnky č. 6 ÚPN-O boli schválené 07.09.2011 uznesením OZ č. 55/11-OZ. Zmeny a doplnky č. 7 ÚPN-O boli schválené 11.09.2014

uznesením OZ č. 262/14. Zmeny a doplnky č. 8 ÚPN-O boli schválené 01.02.2017 uznesením OZ č. 153/17.

Územný plán obce Stožok navrhoval predovšetkým novú výstavbu rodinných domov, sústredenú do ťažiskovej časti obce. Návrhy sú v zásade aktuálne, väčšina nových plôch navrhovaných pre výstavbu sa už zaplnila. Návrh členenia územia daný návrhom komunikácií však v súčasnosti nie je relevantný. V doplnku č. 1 sa navrhovali nové plochy pre výstavbu, ktoré sa však doplnkom č. 5 vypustili. V doplnku č. 2 sa navrhovalo rozšírenie kameňolomu a tieto plochy boli rozčlenené na etapy stav, návrh, výhľad. V doplnku č. 3 sa navrhovali plochy nezávadnej výroby v lokalite Za potokom (6025 m²), pričom sa tu predpokladal vznik až 350 pracovných príležitostí. V doplnku č. 4 sa časť plôch navrhovaných v doplnku č. 3 preklasifikovala na funkciu bývanie. Taktiež v doplnku č. 6 sa zmenili plochy navrhnuté v doplnku č. 3 z výroby na bývanie a časť pre rekreáciu. Súčasne sa doplnilo niekoľko nových pozemkov pre výstavbu rodinných domov. Doplnkom č. 7 sa vymedzila plocha pre výstavbu rodinného domu medzi súvisle urbanizovaným územím obce a lazom Fekiačovci. Zmeny a doplnky č. 8 riešili niekoľko nových plôch, určených prevažne pre výstavbu rodinných domov.

Väčšinu návrhov vyplývajúcich z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie – územného plánu obce Stožok, v znení zmien a doplnkov možno v zásade považovať za vhodné návrhy. Potrebné však bolo ich čiastočné prehodnotenie pri vytváraní nového návrhu konzistentnej urbanistickej koncepcie, za predpokladu rešpektovania limitov využitia územia. Z doterajšieho územného plánu obce boli prevzaté návrhy rozvojových plôch č. 1, 9, 18, 21, 29, 30 a sčasti aj rozvojovej plochy č. 2. Malé časti rozvojových plôch č. 5, 12, 31 a niektoré prieluky a jednotlivé plochy boli taktiež navrhované v zmenách a doplnkoch doterajšieho územného plánu obce.

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Zadanie na územný plán obce Stožok bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Následne bolo posúdené Okresným úradom Banská Bystrica a schválilo ho obecné zastupiteľstvo v Stožku uznesením č. 216/18 zo dňa 31. 01. 2018.

Riešenie návrhu územného plánu obce Stožok je v plnej miere v súlade so zadaním. Súčasne sleduje naplnenie cieľov a požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – SMERNÁ ČASŤ

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Hranice riešeného územia

Riešené územie pre územný plán obce Stožok (okres Detva, Banskobystrický kraj) je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, relatívne kompaktného tvaru, s výmerou 894,5 ha. Hustota osídlenia dosahuje 112 obyvateľov na km², čo je na úrovni celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- k.ú. Vígľaš – na západe a severe
- k.ú. Detva – na východe
- k.ú. Stará Huta – na juhu
- k.ú. Klokoč – na juhozápade

Severnú katastrálnu hranicu tvorí cesta I. triedy č. I/16, na krátkom úseku aj tok Slatiny. Inde katastrálne hranice prebiehajú poľnohospodárskou pôdou a lesnými pozemkami bez nápadných ohraničujúcich znakov.

Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príľahlými záhradami v súvisle urbanizovanom území a družstevný areál. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990.

Riešené územie je rozdelené do 6 základných sídelných jednotiek (ZSJ): Fekiačovci, Krné, Kúria, Pod Chvojnom, Pod Ostrôžky, Stožok. Z nich sústredené osídlenie reprezentuje ZSJ Kúria, ostatné pripadajú na rozptýlené lazničné osídlenie.

Geografický opis územia

Reliéf

Riešené územie z hľadiska geomorfologického členenia patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie a do troch celkov Zvolenská kotlina, Javorie a Ostrôžky. V rámci celku Zvolenská kotlina sú v riešenom území rozlíšené podcelky Slatinská kotlina, Detvianska kotlina, Rohy. V rámci celku Javorie spadá do podcelku Podlysecká brázda.

Obec Stožok leží z väčšej časti v Slatinskej kotline. Odlesnený pahorkatinný povrch chotára je v kotline, do ktorej sa zvažujú hladko modelované svahy andezitových sopúchov pohoria Javorie.

Reliéf je členitý, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 354 do 872 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje na severnom okraji katastrálneho územia v údolnici toku Slatina, najvyššiu na

južnom okraji katastrálneho územia pod vrcholom Ostrôžky. Stred obce je vo výške 406 m n.m. Výškový rozdiel v rámci katastrálneho územia je značný a predstavuje 518 m.

Reliéf riešeného územia je značne rozmanitý, s výskytom mnohých foriem reliéfu. Rovinný reliéf má úzka niva Slatiny, pahorkatinný reliéf má pás úpätia svahov medzi zastavaným územím a vrchovinou. Južná riešeného územia má vrchovinový reliéf.

Horninové prostredie

Z geologického hľadiska je územie súčasťou Zvolenskej kotliny a Javoria, jeho severovýchodnej časti. Javorie je neovulkanickým pohorím, v ktorom prebiehali intenzívne zlomové pohyby, výsledkom ktorých je deformácia pôvodne zarovnaného terénu a tvar riečnej siete. Údolie Slatiny je založené na tektonickom pozdĺžnom zlome. Ďalšie systémy zlomov nižšieho rádu sa vyskytujú zhruba v pásme Klokoč – Víglaš.

Na geologický vývoj tejto oblasti malo rozhodujúci vplyv obdobie na rozhraní oligocénu a miocénu (staršie a mladšie treťohory). V helvète začína nová transgresia mora, postupujúca veľmi pomaly. Najprv vznikli pobrežné jazerá, potom lagúny, plytké more. Na rozhraní helvétu a tortónu dochádza k vzniku veľkých a hlbokých zlomov, pozdĺž ktorých začína klesať terén. Poruchami, ktoré vznikli zlomovou tektonikou, dochádza k výstupu bázických láv, začínajú sa objavovať početné vulkány. Výstup lávy je sprevádzaný výbuchmi a vyvrhovaním klastického vulkanického materiálu. Pokles terénu viedol k ďalšej transgresii mora, navyše bol sprevádzaný často sa opakujúcou vulkanickou činnosťou, trvajúcou až do pliocénu (konca treťohôr). Koncom tortónu more ustúpilo, usadzovať sa začali sladkovodné sedimenty.

Vulkanická činnosť v tejto oblasti je charakteristická II. andezitovou fázou. Rozšírila sa na rozsiahlom území, takže vulkanický materiál predstavuje hlavnú zložku sedimentov. Výsledkom činnosti boli početné mohutné sopky, k akým sa zaraďuje aj stratovulkán Javorie. Eruptíva týchto sopiek sú v prevažnej miere zastúpené pyroxenickými andezitmi s kolísavým obsahom amfibolu, biotitu. V centrálnej časti sú odkryté intrúzie dioritov staršieho, ešte predmezozoického dáta.

Predkvarérne podložie katastrálneho územia obce Stožok je teda reprezentované:

- stratovulkánom Javorie – ostrovmi pyroxenických andezitov – morfológicky výrazné tvary na východnom a juhovýchodnom okraji. Andezity sú svetlosivé s doskovitou odlučnosťou, sú vhodným kamenivom. V miestnych lomoch sú sčasti využívané.
- pyroklastikami andezitov v tufitovom, tufovom a prechodnom vývoji – južná a juhovýchodná časť, morfológicky menej výrazná.
- pliocénou akumuláciou tufitických a piesčitých ílov, pieskov s vložkami zlepcov a tufov – oblasť pozdĺž rieky Slatina s výbežkom pozdĺž Stožockého potoka po južný okraj osady Pížíkovi

Kvartér je reprezentovaný dvomi základnými typmi sedimentov v závislosti od pozície voči tokom a svahom:

- fluviálne sedimenty – štrky, piesky a hliny, veľmi pestré, prevaha balvanitej a hrubozrnej frakcie, sú produktom akumulácie činnosti miestnych tokov a tvoria ich nivy, výrazná je najmä niva Slatiny, menej výrazná niva Stožockého potoka
- deluviálne sedimenty – hliny, piesky, balvany andezitov – tvoria predhoria svahov a prechod medzi nivami tokov a úpäťami, zmierňujú terénne depresie, zahladzujú terén

Údaje o pôdnych typoch sú v kap. 2.16.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Hydrologicky riešené územie patrí do povodia rieky Hron a do čiastkového povodia Slatiny. Hron patrí k veľkým slovenským riekam – tok II. rádu s celkovou dĺžkou 284 km a plochou povodia 5464,5 km². Pre Hron je charakteristický dažďovo-snehový typ režimu odtoku s vysokou vodnosťou vo februári až apríli a s minimálnymi vodnými stavmi v septembri. Výrazné podružné zvýšenie sa prejavuje koncom jesene a začiatkom zimy.

Severným okrajom katastrálneho územia obce preteká rieka Slatina (v rkm 23,90 – 29,85), č. toku 031. V danom úseku je koryto zväčša prirodzeného charakteru. V úseku rkm 25,30 – 26,12 je tok Slatina upravený. Od rkm 26,12 je neupravený, voľne meandrujúci. V k.ú. Hriňová je na nej vybudovaná vodárenská nádrž, ktorá svojou akumuláciou schopnosťou eliminuje riziko povodní. Pri obci Stožok sa do Slatiny ako jej ľavostranný prítok vlieva Stožocký potok, č. toku 126. Vodnosť toku je nízka. Výrazne kolíše v priebehu roka v závislosti na povrchových zrážkach.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náleží Slatina do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinnó-nížinnej oblasti s režimom odtoku, ktorý zodpovedá dažďovo-snehovému typu. Maximálny prítok majú vodné toky vo februári až apríli a minimálny prítok v septembri, decembri a januári. K výraznému podružnému zvýšeniu vodnosti dochádza koncom jesene.

Hydrogeologické pomery riešeného územia sú ovplyvnené geologicko-tektonickou stavbou územia, geomorfologickými a klimatickými pomermi.

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska riešené územie spadá do dvoch rôznych rajónov:

- V 083 Neovulkanity pohoria Poľany a časti Zvolenskej kotliny
- V 088 Neovulkanity severných svahov Štiavnických vrchov a Javoria

Geologická stavba územia nevytvára priaznivejšie podmienky pre sústreďovanie väčšieho množstva podzemných vôd. Zásoby podzemnej vody sú nevýznamné. Značný hydrogeologický význam majú zlomové poruchy, ktoré drenujú podzemnú vodu širšieho okolia a preto sa na ne viažu zásoby podzemných vôd.

Andezity ako hlavná zložka vulkanitov sú veľmi krehké, husto rozpukané, po puklinách môže nastávať intenzívnejšia cirkulácia vody. Vulkanické sedimenty (tufy, tufity, aglomeráty) sa vyznačujú značnou rytmickosťou sedimentácie. Tufové horniny sú menej priepustné, prípadne až nepriepustné. Ak sa pridružia íly, vzniká málo priepustný poklad. Nad ním často vyvierajú pramene vrstevného typu s pomerne vysokou mineralizáciou.

Kvartérne sedimenty majú väčší hydrogeologický význam. Výdatne zvodnené súvrstvia tvoria najmladšie štrkopiesčité náplavy, lemujúce vodné toky. Podzemná voda v týchto náplavoch je v úzkej hydrodynamickej spojitosti s vodou v rieke a kolíše s prietokmi. Hladina podzemnej vody v lokalite, viazaná na kvartérne akumulácie sa spravidla objaví do 4 m pod terénom a stúpa k približovaniu sa k toku rieky. Tu často dosahuje úroveň terénu s výskytom močaristých plôch.

V riešenom území sa nachádzajú zdroje minerálnych vôd, tzv. medokýše (s označeniami uvádzanými v zátvorke): medokýš Kukučková (ZV-43), Za domom č. 74 (ZV-44), Petrová (ZV-45), Pektorová (ZV-46). Medokýše Petrová a Pektorová majú pramene zachytené v drevenom kadlube, s občasným využitím na pitie. Významné zdroje termálnych vôd sa v riešenom území nenachádzajú.

Klimatické pomery

Podľa klimaticko-geografického členenia (Atlas krajiny SR, 2002) sú v riešenom území rôznorodé podmienky. Katastrálne územie obce Stožok spadá do viacerých klimatických okrskov mierne teplej klimatickej oblasti a sčasti aj do chladnej klimatickej oblasti:

- oblasť mierne teplá, okrskov mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový (M3) – predstavuje najnižšie položené časti územia v kotline
- oblasť mierne teplá, okrskov mierne teplý, vlhký, vrchovinový (M6) – rozprestiera sa na svahoch vrchoviny
- chladná oblasť (C), okrskov C1 – mierne chladný (C1) – nachádza sa v najvyšších polohách vrchoviny

Mierne teplá oblasť má priemerný počet letných dní v roku menej ako 25. Júlový priemer teploty je nižší ako 16 °C. Chladná oblasť, okrskov mierne chladný má priemernú júlovú teplotu 12 – 16 °C.

Priemerná ročná teplota na stanici Víglaš-Pstruša je 7,7 °C. Najteplejším mesiacom je júl s priemernou teplotou 17,7 °C a najchladnejším je január s priemernou teplotou -4,2 °C.

Ročný úhrn zrážok na stanici Víglaš-Pstruša je 609 mm. Tento údaj sa v riešenom území vzťahuje na nižšie položené časti, s pribúdajúcou nadmorskou výškou úhrny zrážok

stúpajú. Maximum zrážok pripadá na jún, minimum na január až marec. Počet dní so snehovou prikrývkou je v nižších častiach 100 – 120 dní, vo vyšších častiach do 140 dní.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v °C – stanica Vígľaš-Pstruša

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
7,7	-4,2	-1,6	2,7	8,2	12,8	16,3	17,7	17,0	13,1	8,0	3,4	-1,4

Zdroj: SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v mm – stanica Vígľaš-Pstruša

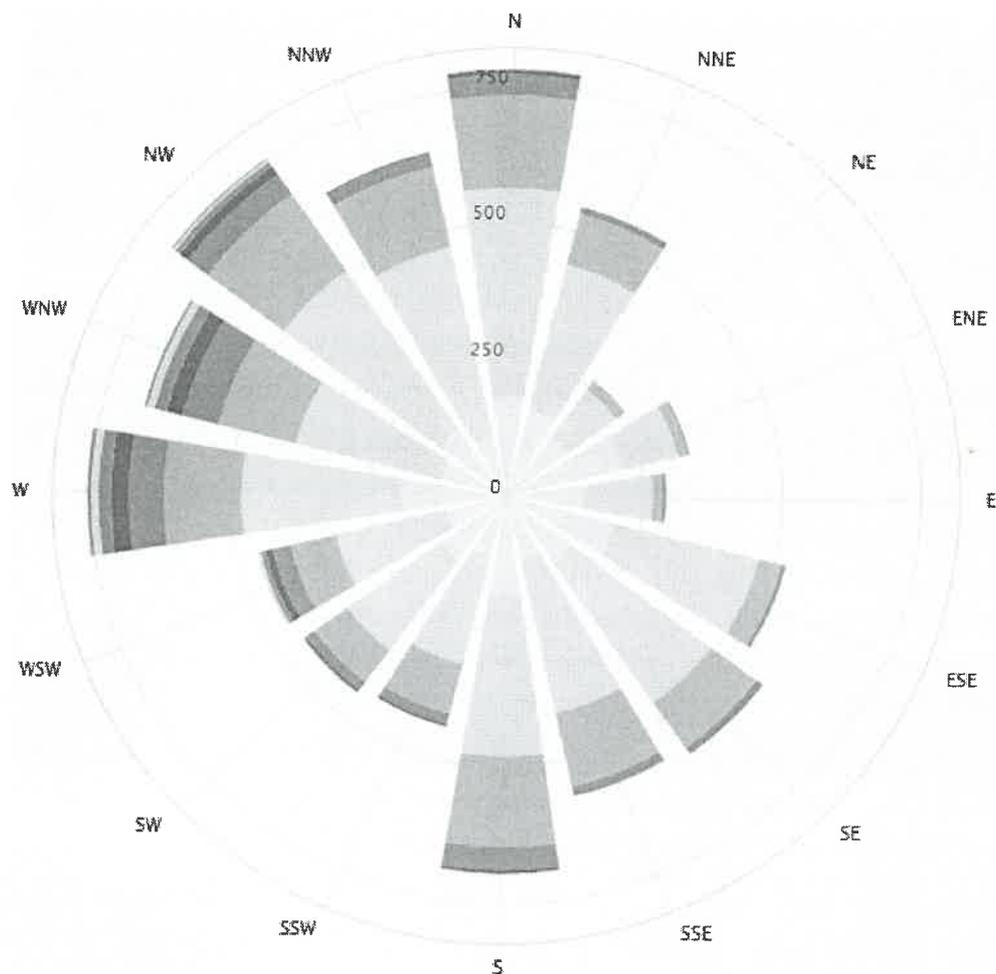
Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
609	34	35	34	43	56	80	74	60	48	44	53	47

Zdroj: SHMÚ

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú predovšetkým orografické pomery. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Prevládajúcim vzdušným prúdením v riešenom území je západné, t.j. v smere údolia Slatiny, časté sú aj vetry zo severu a z juhu. Všeobecne však oblasť patrí k relatívne málo veterným oblastiam s priemernou rýchlosťou vetra 1 – 2,5 m/s.

Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami riešené územie spadá do kategórie mierne inverzných polôh. Inverzné teplotné pomery sa vyskytujú v údolí Slatiny.

Obr.: Veterná ružica

Zdroj: www.meteoblue.com

Vegetácia

Na základe fyto geografického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR) patrí záujmové územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), okresu Slovenské stredohorie a podokresu Poľana.

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – táto jednotka pokrýva kotlinu a nižšie svahy a predstavuje väčšinu riešeného územia. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibuľkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).

- podhorské bukové lesy (*Fs – Fagenion p.p., Dentario bulbiferae-Fagetum*) – táto jednotka sa nachádza v najvyšších polohách vrchoviny. Reprezentovaný je lesnými spoločenstvami druhov buk lesný (*Fagus sylvatica*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor horský (*Acer platanoides*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibuľkonosná (*Dentaria bulbifera*), kostrava horská (*Festuca drymeja*), lipkavec marinkový (*Gallum odoratum*)
- bukové a jedľovo-bukové lesy (*F – Dentario glandulosae-Fagetum*) táto jednotka sa, podobne ako predchádzajúca, nachádza v najvyšších polohách. Patria sem spoločenstvá zmiešaných lesov, ktoré vytvára buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jedľa biela (*Abies alba*), zubačka žliazkatá (*Dentaria glandulosa*), zubačka deväťlistá (*Dentaria enneaphyllis*).
- jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov (*Al – Alnetum glutinosae, Aegopodio-Alnetum glutinosae, Salicion triadrae p.p.*) – tvorili by úzky pás pozdĺž toku Slatiny. Patria sem spoločenstvá listnatých drevín jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jelša sivá (*Alnus incana*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), vŕba krehká (*Salix fragilis*), čremcha obyčajná (*Prunus padus*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), perovník pštrosí (*Matteucia struthiopteris*)

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Dolina Slatiny a prechodové nižšie polohy na vrchovine sú odlesnené. Vo vyššie položených častiach Javoria a Ostrôžkov sú bukové a smrekové lesy.

Druhové zloženie lesa sčasti rešpektuje potenciálnu prirodzenú vegetáciu. Z hľadiska drevinovej skladby majú najväčšie zastúpenie buk (55,04%), smrek (24,76%), jaseň (5,93%). Viac ako 1%-ný podiel majú ďalej smrekovec, agát, borovica, lipa. Lesy sa využívajú takmer výlučne ako hospodárske lesy (95,8% výmery), zvyšok predstavujú ochranné lesy. Lesné plochy majú výmeru 88 ha, t.j. len 9,8% z výmery katastrálneho územia.

Nelesná drevinová vegetácia sa nachádza na trvalých trávnych porastoch, pozdĺž medzi a poľných ciest, vo výmoľoch a v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú má krajínovotvornú, refugiálnu (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochrannú, mikroklimatickú, pufrácnú, hydrickú funkciu. Drevinová skladba je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky. Líniový doprovod vodným tokom vytvárajú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vŕby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha (*Padus avium*). Stromoradia pozdĺž poľných ciest v nižších polohách tvoria agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*), inde aj hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), topoľ osikový (*Populus tremula*), vŕba popolavá (*Salix cinerea*), dub cerový (*Quercus cerris*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), dub cerový (*Quercus cerris*), miestami sa vyskytuje aj brest horský (*Ulmus glabra*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*).

V rámci krovinej etáže sa často vyskytujú svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), krušina jelšová (*Frangula alnus*), ruža šíповá (*Rosa canina*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*), zemolez čierny (*Lonicera nigra*), čremcha strapovitá (*Padus racemosa*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*).

Trvalé trávne porasty predstavujú spoločenstvá stepného charakteru – lúky a pasienky. V riešenom území predstavujú dominantné využitie poľnohospodárskej pôdy a na celkovej výmere poľnohospodárskej pôdy majú trvalé trávne porasty podiel až 52,9 %. Vytvárajú rozsiahle plochy, členené nelesnou drevinovou vegetáciou a prerušované v severnej časti katastrálneho územia ornou pôdou a v južnej časti lesnými porastmi. Nachádzajú sa najmä v ťažšie dostupných polohách a na svahoch, ktoré neboli vhodné ako polia. Ide hlavne o mezofilné dvojkosné lúky na pomerne výživných, nezaplavovaných pôdach. Z hľadiska hospodárskeho sú to hodnotné lúky s vysokými viacvrstvovými a druhovo bohatými porastmi. Z tráv dominuje ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*) s primiešanými druhmi ako trojšet žltkastý (*Trisetum flavescens*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), psiarka lúčna (*Alopecurus pratensis*). Z ostatných bylín sa uplatňujú šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), zvonček konárístý (*Campanula patula*), kukučka lúčna (*Lychnis flos-cuculi*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*). Ide o spoločenstvá zväzku *Arrhenatherion* s niekoľkými asociáciami.

Na miestach s väčším sklonom alebo plytšími pôdami sa dnes vyskytujú pasienky, ktoré sa v minulosti mohli využívať sčasti ako jednokosné, niekde aj dvojkosné lúky. Ide o trvalé trávne porasty, kde sa uplatňujú aj vyššie uvedené druhy, ale dominujú skôr krátkosteblové trávy, ako tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*), hrebienka obyčajná (*Cynosurus cristatus*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), traslica prostredná (*Briza media*). Sú to trávne spoločenstvá, ktoré patria prevažne do zväzu *Cynosurion*.

Nevypášané pasienky sú postihnuté sukcesiou a zarastajú krovinami. Zmena lúčnych biotopov sa prejavuje ochudobnením biodiverzity, hlavne o druhy viazané na pôvodné spoločenstvá. Zarastajú drevinami a hlavne krami ako sú slivka trnková (*Prunus spinosa*), druhmi rodu hloh (*Crataegus*), ruža (*Rosa*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*).

Vyskytujú sa aj ekotopy mokradí alebo pramenísk. Keďže ide o malé plochy, nevyvinuli sa tu vyhranené typy rastlinných spoločenstiev, ale skôr ich fragmenty s druhmi ako praslička riečna (*Equisetum fluviatile*), škripina lesná (*Scripus sylvaticus*), mäta dlholistá (*Mentha longifolia*), túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*), sitina rozložitá (*Juncus effusus*).

Trvalé trávne porasty majú výmeru 334,7 ha, t.j. 37,4 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Najnižšiu ekologickú hodnotu vykazujú agrocenózy na ornej pôde. Nachádzajú sa v najnižšie položenej časti katastrálneho územia, hlavne na nive Slatiny. Kolektivizáciou

boli pôvodne menšie pásové políčka zlúčené do veľkoblokových celkov. Orná pôda má výmeru 280 ha, t.j. 31,3 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne plochy trvalých kultúr.

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch, na záhumienkoch. Záhrady majú celkovú výmeru 30,9 ha, t.j. 1 % z celkovej výmery katastrálneho územia. Drevinová vegetácia sa sporadicky nachádza pri kostole a pri potoku.

Tab.: Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie Stožok

Druh pozemku	výmera v m ²
orná pôda	2803300
chmeľnice	0
vinice	0
záhrady	226608
ovocné sady	0
trvalé trávne porasty	3347146
lesné pozemky	879618
vodné plochy	106872
zastavané plochy a nádvoría	574907
ostatné plochy	1006836
spolu – k.ú.	8945287

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk (2018)

Krajinnoekologická charakteristika

V rámci krajinnoekologickej syntézy boli v riešenom území definované homogénne krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek (reliéf, podklad, vegetácia). Pri vymedzení krajinnoekologických komplexov sme vychádzali z ich rámcovej definície v Atlase krajiny SR (2002). V rámci krajinnoekologickej syntézy boli vymedzené nasledujúce krajinnoekologické komplexy:

- Vrchovina na kyslých horninách s prevahou zmiešaných lesov – komplex zaberá južnú časť katastrálneho územia. Ide o menšie plochy lesných porastov, striedané trvalými trávnyimi porastmi. Lesné porasty sú zväčša intenzívne využívané pre účely lesného hospodárstva. Komplex je bez osídlenia. Prvky zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia sú tu zastúpené v dostatočnej miere.
- Nízke plošinné predhorie (s ornou pôdou a lúkami) – komplex predstavuje rozsiahlejšie odlesnené územie v centrálnej časti katastrálneho územia. Prevažnú časť komplexu tvorí značne štruktúrovaná mozaika lúk a pasienkov, s komplementom ornej pôdy a s početnými enklávami rozptýleného osídlenia.

- Riečna rovina s prevahou ornej pôdy – komplex v riešenom území tvorí úzky pás nivy Slatiny, pričom z komplexu je vyčlenené zastavané územie s priľahlými plochami pre jeho rozšírenie ako samostatný komplex. Územie je úplne odlesnené a zastúpenie prvkov ekologickej stability územia je nedostatočné, naopak koncentrujú sa tu líniové technické stavby (cesta I. triedy, rýchlostná cesta, železnica).

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov 2004 (VZN BBSK č. 4/2004), zmien a doplnkov č. 1/2007 (VZN BBSK č. 6/2007), zmien a doplnkov 2009 (VZN BBSK č. 14/2010) a zmien a doplnkov 2014 (VZN BBSK č. 27/2014), sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie, ktoré je potrebné rešpektovať:

V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.6 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry;
- 1.6.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa: zvolensko-juhoslovenskú rozvojovú os: Zvolen – Lučenec (s odbočkou na Šalgotárján) – Rimavská Sobota – Rožňava – Košice
- 1.7 V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
- 1.7.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka v znení prírodných a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov
- 1.7.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
- 1.7.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
- 1.7.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie

s urbánnym prostredím a dosahovali sklbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života

- 1.7.5 vytvárať ekonomické a územnotechnické podmienky pre zachovanie charakteristického rozptýleného osídlenia v južnej a centrálnej časti územia Banskobystrického kraja ako špecifického a rovnocenného typu sídelnej urbanistickej štruktúry Slovenska.

V oblasti hospodárstva

- 2.1 vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj;
- 2.2.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
- 2.2.4 rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
- 2.2.7 vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd
- 2.2.9 vytvárať podmienky a podporovať rozvoj priemyselných parkov, technologických parkov obchodných, skladovacích priestorov mimo poľnohospodárskych pôd chránených zákonom a na nepoľnohospodárskych pôdach (brownfields)
- 2.2.10 stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia
- 2.3.4 ťažbu nerastov realizovať pri zohľadnení zdôvodnených potrieb v takom rozsahu, takým spôsobom a na takých miestach, aby nedochádzalo k negatívnym vplyvom na životné prostredie, režim podzemných vôd a aby tým neboli ohrozené záujmy ochrany prírody (predmet ochrany v danom území)
- 2.4.2 na budovanie priemyselných parkov prednostne využiť areály nefunkčných priemyselných zón a objektov
- 2.4.3 revitalizovať územia existujúcich priemyselných areálov
- 2.4.4 vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania
- 2.4.5 podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1 usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky
- 3.6 rozvoj vybavenosti pre rekreáciu a turizmus v nových, doteraz neurbanizovaných lokalitách a v strediskách cestovného ruchu umožniť len v súlade so schváleným programom, alebo plánom rozvoja obce, mesta, alebo regiónu a len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie. Na územiach s 3. až 5. stupňom ochrany a v územiach európskeho významu podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, nezakladať nové lokality a strediská rekreácie, športu a turizmu.
- 3.15 vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny
- 3.18 podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

- 4.1 rešpektovať územné vymedzenie a podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok a ich ochranných pásiem, chránené vtáčie územie, územie európskeho významu, navrhované územia európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov
- 4.2 rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností. V chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch územného systému ekologickej stability, v NECONET, v biotopoch európskeho významu, národného významu, regionálneho významu a v biotopoch druhov európskeho, národného a regionálneho významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny.
- 4.5 rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability
- 4.6 rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy

na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny

- 4.7 uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:
 - 4.7.1 zákonom o ochrane prírody a krajiny pre kategórie a stupne ochrany chránených území
 - 4.7.2 zákonom o lesoch
 - 4.7.3 zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty)
- 4.8 zosúlaďovať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť ich vhodným trasovaním, prípadne budovaním funkčných ekoduktov
- 4.9 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...).
- 4.10 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice)
- 4.11 zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej
- 4.12 zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemov, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie odstavených ramien, zachovanie sprievodných brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov
- 4.14 Podporovať dobývanie nerastov len v území, na ktorom v súvislosti s dobývaním nedôjde k negatívnym sociálnym dopadom. V rámci využitia ložísk nerastov nepripustiť na území Banskobystrického kraja použitie technológie kyanidového lúhovania pri ich spracovaní, úprave a zušľachťovaní.

- 4.16 Riešiť ochranu nerastného bohatstva a jeho racionálne využívanie v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a s organizáciou priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a s požiadavkami na ochranu prírody a krajiny, zachovania terénneho reliéfu, kultúrneho dedičstva a súčasnej krajinnej štruktúry
- 4.17 Zabezpečovať trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických črt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania alebo ľudskej aktivity

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.1 Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, vo všetkých okresoch Banskobystrického kraja predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových území pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón, pamiatkových objektov a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- 5.4 Utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní nehnuteľných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- 5.5 Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.11 Vytvárať podmienky pre ochranu a obnovu objektov pamiatkového fondu vo voľnej krajine (objektov hradov, kaštieľov a ich ruín) pri zachovaní ich pamiatkových hodnôt ako súhrnu významných historických, krajinných, spoločenských, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných, alebo umelecko-remeselných hodnôt. Vytvárať podmienky pre obnovu pamätihodností miest a obcí vo voľnej krajine ako nenahraditeľných prvkov pre zachovanie cieľovej kvality krajiny a historických panorám v krajine v súlade s Európskym dohovorom o krajine,
- 5.12 Rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, so snahou o zachovanie charakteristických črt krajiny, v súlade s typológiou krajiny v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.

- 5.13 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja.
- 5.14 Rešpektovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1.24 rešpektovať koridor pre rýchlostnú cestu R2 v úseku Zvolen – Detva – Lučenec – Rimavská Sobota – hranica Košického kraja s obchvatom mesta Zvolen (v úseku Zvolen západ – Zvolen východ)
- 6.1.25 vybudovať súbežnú cestu s R2 v úseku Budča - Zvolen - Detva - Lučenec - Rimavská Sobota - hranica Košického kraja pre dopravu vylúčenú z R2,
- 6.1.26 úseky, kde nová trasa R2 opúšťa trasu pôvodnej cesty I/50, cestu I/50 rekonštruovať a využiť pre trasu súbežnej cesty s R2,
- 6.1.37 rešpektovať ochranné pásma rýchlostných ciest a ciest I. triedy v zmysle platnej legislatívy,
- 6.1.38 pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás
- 6.1.47 zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie
- 6.2.2 modernizovať železničnú trať TINA Nové Zámky/Palárikovo – Levice – Zvolen – Lučenec – Košice v celej dĺžke ťahu na území Banskobystrického kraja s postupnou elektrifikáciou a dokončením jej zdvojkolajnenia v celej trase
- 6.4.1 systematicky vytvárať územné a stavebno-technické predpoklady na výstavbu a prevádzku kombinovanej dopravy na železničnej trati TINA – hranica Nitrianskeho kraja – Zvolen – Lučenec – Fiľakovo – hranica Košického kraja, a na trati – Fiľakovo – hranica s Maďarskou republikou, v celej dĺžke ťahu na území Banskobystrického kraja
- 6.9 v oblasti rozvoja infraštruktúry cyklistickej dopravy:
- 6.9.1 podporovať rozvoj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy
- 6.9.4 podporovať využívanie pozemkov a lesných ciest vo vlastníctve štátu a samospráv na budovanie cyklistických ciest a cykloturistických trás

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1.6 rezervovať priestor na výhľadové vybudovanie skupinových kanalizačných systémov
- 7.1.11 postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov

- 7.1.12 v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov a zvýšia retenčnú kapacitu územia, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových líní a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu, obnovu inundačných území,
- 7.1.13 v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami
- 7.1.14 akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií v súlade s platnou legislatívou o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, pásma ochrany vodárenských zdrojov v súlade s vodným zákonom, ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v súlade so zákonom o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o regulácii v sieťových odvetviach,
- 7.2.3 rezervovať koridor na výstavbu vedenia ZVN 2x400 kV v trase Rz Horná Ždaňa – Rz Medzibrod – Rz Prečerpávacía vodná elektrárňa Ipeľ (PVE Ipeľ)- Rz Rimavská Sobota
- 7.2.12 v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy
- 7.3.5 podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom,

V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 8.3.1 rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov v dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím

V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.3.2 ochranu vodárenských tokov a ich povodí podľa vyhlášky MP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov
- 9.9 Pri posudzovaní územnotechnických podmienok a projektovej príprave nových trás a zariadení dopravnej infraštruktúry zhodnotiť kvalitu územia a zabezpečiť jeho

trvalú ochranu v ich okolí pred hlukom, infrazvukom a vibráciami v zmysle platnej legislatívy.

- 9.10 V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O, ÚPN Z) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika
- 9.11 Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou

Verejnoprospešné stavby:

- 1.25.1 rýchlostná cesta R2 v úseku Zvolen – Detva – Lučenec – Rimavská Sobota – hranica Košického kraja, nová trasa (kategória R 24,5/100)
- 1.25.2 súbežná cesta I/50 s R2 v úseku Zvolen – Detva – Lučenec – Rimavská Sobota – hranica Košického kraja, výstavba súvislej trasy s využitím úsekov pôvodnej cesty so šírkovou homogenizáciou úsekov podľa minimálnej kategórie pre cesty I. (II.) triedy
- 2.1 železničná trať TINA Nové Zámky – Levice – Zvolen – Lučenec – Košice, modernizácia v celej dĺžke na území Banskobystrického kraja so zvyšovaním traťovej rýchlosti a dokončením zdvojkolažnenia trate; elektrifikácia trate v úseku Zvolen – Košice

2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia

Obec Stožok patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Detva a Banskobystrického kraja. Okres Detva má rozlohu 449 km² a 32 418 obyvateľov (k 31. 12. 2016). Podľa počtu obyvateľov patrí medzi menšie okresy. Vznikol odčlenením od pôvodného „veľkého“ okresu Zvolen po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996.

Obec sa nachádza v priestore ťažiska osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu s rozvinutými aglomeračnými väzbami. Súčasne leží na významnej sídelnej osi – rozvojovej osi I. stupňa (podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja) a multimodálnom dopravnom koridore, spájajúcom centrálnu časť stredného Slovenska s jeho južnou časťou – Novohradom a s pokračovaním do Maďarska. Poloha na tejto osi a v ťažisku osídlenia znamená pre obec značné rozvojové predpoklady do budúcnosti.

Obec Stožok patrí medzi malé obce s počtom obyvateľov 1 003 k 31. 12. 2016. Je situovaná v bezprostrednej blízkosti okresného mesta Detva (7 km, 14 845 obyv.) a neďaleko mesta Zvolen (20 km, 42 688 obyv.), ktoré je podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja klasifikované ako centrum prvej skupiny, druhej podskupiny. Detva je klasifikovaná ako centrum tretej skupiny, prvej podskupiny.

Obec Stožok nemá vlastné spádové územie nad rámec vlastného katastrálneho územia. Za záujmové územie obce možno považovať celé katastrálne územie obce Stožok s rozptýleným osídlením. V minulosti bola obec Stožok zaradená medzi nestrediskové obce a bola súčasťou spádového územia mesta Detva, strediska obvodného významu. Tieto väzby pretrvali až do súčasnosti. V rámci širších vzťahov sú z hľadiska dopravnej a technickej vybavenosti, ako aj nadväznosti zástavby významné väzby na miestnu časť Detvy Krné. Tieto väzby sú riešené aj v územnom pláne obce Stožok.

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Počet obyvateľov od 2. polovice 19. storočia zaznamenával značné výkyvy. Priemerne sa až do konca 20. storočia pohyboval okolo úrovne 700 obyvateľov. Až v posledných rokoch sa v obci začala rozsiahlejšia zástavba bytových domov a počet obyvateľov sa priblížil k úrovni 1 000 obyvateľov. K 31. 12. 2016 mala obec Stožok 1 003 obyvateľov.

Migračná bilancia obce v sledovanom 10-ročnom období (2007 – 2016) bola výrazne pozitívna: 426 prisťahovaných : 177 odsťahovaných. To svedčí o značnej atraktivite obce, aspoň v porovnaní s okolitými vidieckymi obcami. Hlavným faktorom jej atraktivity je výborná dopravná dostupnosť, blízkosť miest, kvalitné životné prostredie.

Prirodzený pohyb bol v sledovanom období rokov 2007 – 2016 charakteristický silným prirodzeným prírastkom. Počet narodených prevyšoval počet zomrelých v pomere 111 : 81. Prirodzený prírastok bol dosiahnutý v každom roku, s výnimkou rokov 2008 a 2014.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	633
1880	419
1890	639
1900	662
1910	757
1921	675
1930	754
1940	800
1948	728
1961	681
1970	769
1980	814
1991	716
2001	718
2011	936

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2011 dosahoval priaznivú hodnotu – 127. Podľa všeobecnej interpretácie hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda rastový (progresívny) typ populácie.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejavuje aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej výstavby.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	2011
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	936
z toho muži	453
z toho ženy	483
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	146
Počet obyvateľov v produktívnom veku	675
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	115

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomrelých, prihlásených a odhlásených v r. 2007-2016

Rok	narodení	zomrelí	pristahovaní	vystahovaní	Počet obyvateľov k 31.12.
2007	11	7	74	8	780
2008	8	11	112	19	870
2009	11	5	48	13	911
2010	12	5	32	24	926
2011	11	4	25	21	952
2012	11	8	32	15	972
2013	13	8	40	16	1 001
2014	10	16	30	25	1 000
2015	10	9	14	15	1 000
2016	14	8	18	21	1 003
Spolu	111	81	425	177	

Zdroj: ŠÚSR

V budúcnosti predpokladáme ďalšie posilňovanie suburbanizačných tendencií v regióne. Suburbanizácia je charakterizovaná presunom časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dostupnosťou. Tieto predpoklady obec Stožok spĺňa. Preto do roku 2035 prognózujeme nárast počtu obyvateľov v dôsledku pozitívnej migračnej bilancie na viac ako 1300 obyvateľov. Uvedená prognóza vychádza z lineárnej interpolácie vývoja počtu obyvateľov za posledných 10 rokov (2007 – 2016), kedy bol zaznamenaný rast počtu obyvateľov o 223. Na tento predpokladaný cieľový stav je (aj s istou rezervou) dimenzovaná návrhová kapacita rozšírenia obytného územia.

Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry.

Skladba obyvateľov podľa národnosti a vierovyznania

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2011 tvoria 99,8% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou).

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Miera religiozity dosahuje priemerné hodnoty. 88,1% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi (bez zohľadnenia obyvateľov s nezisteným vierovyznaním). Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Tab.: Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	česká	nezistená
	897	2	37

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskoka- tolická cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	770	25	2	77	62

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhovaný rozvoj obce nebude mať vplyv na národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti nadpriemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 50,5%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva v minulých desaťročiach klesol počet pracovníkov v tomto odvetví. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 najviac obyvateľov pracovalo v terciárnom sektore (služby) – 252 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) – 177 obyvateľov. Nízky je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) – 12 obyvateľov.

Za prácou odchádzalo 396 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavovalo až 83,7%. Obyvatelia odchádzajú za zamestnaním do Zvolena, Detvy, Zvolenskej Slatiny, Vígľaša, Banskej Bystrice. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	473
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	50,5
- pracujúci (okrem dôchodcov)	398
- pracujúci dôchodcovia	8
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	34
- nezamestnaní	59
- študenti	66
- osoby v domácnosti	1
- dôchodcovia	184
- príjemcovia kapitál. príjmov	0
- iná a nezistená	24
- deti do 16 rokov	162

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhované riešenie počíta s tým, že nové pracovné miesta budú vznikať hlavne v službách a v cestovnom ruchu, v menšej miere aj vo výrobe, osobitne v malovýrobe a výrobných službách. Tieto aktivity navrhované riešenie umožňuje, no presný počet nových pracovných miest nie je možné vyčíslieť. Vzhľadom k polohe obce v blízkosti miest sa predpokladá naďalej vysoký podiel odchádzajúcich za prácou.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla

Kompozičné a hmotovo-priestorové aspekty urbanistickej štruktúry sú podmienené historickým vývojom sídla. Do 1. polovice 20. storočia mala zástavba v riešenom území výlučne charakter rozptýleného osídlenia bez akéhokoľvek ťažiska osídlenia. Až v tomto období sa začína nová výstavba koncentrovať pozdĺž hlavnej príjazdovej cesty v lokalite Kúria a vzniká sústredená zástavba. V jej strede sa postupne formuje ťažiskový priestor budúceho centra. Je reprezentovaný zariadeniami občianskej vybavenosti a v roku 2002 tu pribudla hlavná dominanta obce – kostol. Okrem kostola sa dominantným priestorovým pôsobením prejavuje aj nová zástavba dvoj- a troj-podlažných bytových domov. Bytové domy sa koncentrujú v dvoch lokalitách – v ulici oproti obecnému úradu a za športovo-oddychovým areálom. Zástavbu okolo hlavného ťažiskového priestoru vymedzujeme ako centrálnu zónu obce. Navrhujeme pokračovať v jej komplexnej revitalizácii, s úpravami a dotvorením verejných priestranstiev. Rozširujeme ju západným smerom, kde je pozdĺž potoka vhodný priestor pre verejnú zeleň s verejnými oddychovými priestranstvami.

Hlavná príjazdová cesta predstavuje hlavnú kompozičnú os sídla. Je kolmá na priebeh údolia Slatiny, ktoré z regionálneho hľadiska podmienilo vznik významnej sídelno-komunikačnej osi. Pôdorys obce je pretiahnutý v smere hlavnej kompozičnej osi a dodnes je v ňom zreteľný pôvodný charakter rozptýleného osídlenia, kde sa ojedinele zachovali objekty tradičnej ľudovej architektúry. Navrhované riešenie prispieva k skompaktneniu zástavby pozdĺž identifikovaných kompozičných osí, najmä súvisle urbanizovaného územia obce. Hlavnú kompozičnú os podporujeme posilnením zástavby v ťažiskovej časti obce, v podobe návrhu paralelnej zástavby v rámci rozvojových plôch č. 1, 2, 3, 4, 9. V jadrovej časti obce ju posilní ďalšia paralelná os popri potoku, pričom zástavbou ju vyplnia rozvojové plochy č. 29, 30 až po hranicu k.ú. Vígľaš. Kompozičnú os ďalej navrhujeme predĺžiť južným smerom až po osadu Pížíkovi – skompaktnením zástavby pozdĺž miestnej komunikácie, reprezentujúcej túto kompozičnú os. Ide o návrh vyplnenia voľných prieluk a návrh nových rozvojových plôch č. 10, 11, 12, 13, 14, 15.

Hlavnú kompozičnú os pretínajú viaceré komunikácie, ktoré sa tiež uplatňujú ako kompozičné osi. Osobitne posilňujeme kompozičnú a prevádzkovú os Stožok – Krné. Z kompozičného hľadiska sa posilní situovaním novej zástavby, ktorá so sídelnou jednotkou Krné bude vytvárať kompaktný celok. Ide o rozvojové plochy č. 8, 31 a vyznačené voľné prieluky pozdĺž miestnej komunikácie do časti Krné. Vytvoreniu súvislej zástavby až po jadrovú časť obce Stožok, resp. lokalitu Kúria však bráni koridor vysokotlakového plynovodu s bezpečnostným pásmom. Os ďalej pokračuje západným smerom až po hranicu s k.ú. Vígľaš, kde lokalizujeme nové rozvojové plochy č. 5, 6, 7. So zámerom doplnenia druhej strany zástavby popri existujúcej miestnej komunikácii bola navrhnutá rozvojová plocha č. 23, pričom existujúca zástavba spadá už do k.ú. Detva.

Ďalšia kompozičná os smeruje zo stredu obce a pokračuje ďalej až po osadu Šakovci. Túto os navrhujeme taktiež posilniť návrhom rozvojových plôch č. 19, 20, 21, 22, i smerom k družstvu. Sekundárna kompozičná os ďalej prepája lokality Fekiačovci a Pod Chvojnóm. Na tejto osi je tiež navrhnutá zástavba rozvojových plôch č. 13, 14, 16, 17, 18.

Mimo súvisle urbanizovaného územia obce sa nachádza voľná reťazová a lazová zástavba. Potrebné je zachovanie tradičných objektov laznického osídlenia a v prípade ich rekonštrukcie musia byť zachované ich pamiatkové hodnoty v čo najautentickejšej podobe. Aj novú výstavbu v kontakte s laznickým osídlením formovať s ohľadom na laznický typ osídlenia, v podobe nepravidelných zoskupení budov, bez súvislej línie zástavby. Od polovice 20. storočia sa začali do sídelnej štruktúry obce začleňovať domy na štvorcovom pôdoryse s rôznymi typmi striech (sedlovými, stanovými i plochými strechami). Až v posledných rokoch boli vybudované aj viacpodlažné bytové domy s dominantným priestorovým pôsobením.

Za účelom zachovania vidieckeho charakteru zástavby a urbanistickej mierky tradičnej zástavby, je regulovaná výšková hladina zástavby. Regulácia sa vzťahuje na existujúcu i navrhovanú zástavbu, maximálna výšková hladina je stanovená špecificky pre každé funkčné územie. Vo väčšine zastavaného územia sú povolené dve nadzemné podlažia (v

obytnom, výrobnom i rekreačnom území). Regulatív neplatí pre existujúce objekty presahujúce túto výšku – to sa týka bytových domov a administratívneho objektu. Len jedno nadzemné podlažie je povolené v tradičnom lazníckom osídlení.

Pri novej výstavbe vo vymedzených rozvojových plochách a predovšetkým pri reštrukturalizácii existujúcej zástavby je potrebné vychádzať z pôvodných zastavovacích štruktúr, ktoré sú v súlade s vidieckym charakterom zástavby. Na prekrytie domov sa odporúčajú sedlové strechy. Použité by mali byť tradičné materiály striech. Taktiež by sa v obytnej zástavbe malo vylúčiť budovanie súvislých nepriehľadných oplotení vyšších ako 1,5 m (z uličnej strany) a vyššie konštrukcie budovať len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene. V prípade rodinných domov by súvislá zastavaná plocha jedného objektu nemala prekročiť 200 m². Samostatne stojace rodinné domy by sa mali budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 600 m². Skupinové formy zástavby, ako napr. radovú zástavbu nie je v obci vhodné realizovať. Za účelom dosiahnutia jednotného konceptu riešenia je potrebné pred povolením výstavby v rozsiahlejších rozvojových plochách č. 2, 4, 5, 6, 9, 8, 21, 29, 30 vypracovať podrobné urbanistické štúdie, s komplexným urbanistickým riešením i návrhom regulácie, dopravného a technického vybavenia.

2.5.2 Konceptia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení, priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka. Takéto antropomorfné štruktúry sú v riešenom území zastúpené v podobe viacerých rušivo pôsobiacich prvkov. Ide predovšetkým o dopravnú infraštruktúru multimodálneho dopravného koridoru, vedeného údolím Slatiny, najmä rýchlostnú cestu a do značnej miery aj železnicu s rozsiahlym koľajiskom, na ktoré nadväzuje terminál spoločnosti Slovnaft.

Z technickej infraštruktúry predstavujú rušivo pôsobiace prvky najmä nadzemné elektrické vedenia, osobitne elektrické vedenie VVN 110 kV, vedené nad osadou Plžíkovci. Do kategórie technických diel možno zariadiť aj kameňolom s aktívnou ťažbou.

Z hľadiska stupňa antropickej premeny prvkov využitia zeme v sledovanom území prevládajú prírode blízke prvky nad prvkami umelými. Priestorové usporiadanie prvkov, a tým aj štruktúra krajiny, je pestrá, formácie prvkov sa striedajú alebo prelínajú.

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a videných priestorov. Reliéf je pomerne členitý a celkovo pestrosť reliéfu vytvára zaujímavý krajinný obraz územia. Je zdrojom atraktívnych scenérií a výhľadov. V

širšej scenérii je dominantným prvkom silueta masívu Poľany. Veľmi zaujímavý geomorfologický a krajinársky prvok je vrch Stožok (623 m n.m.)

Lesné porasty sú prerušené osídlenými lazníckymi usadlosťami na enklávach bez lesov, kde dominujú trvalé trávne porasty a úzkopásová orná pôda, ktoré sú odrazom spôsobu využitia zeme v lokalitách roztrúseného lazníckeho osídlenia. Práve laznícke osídlenie je charakteristickým prvkom krajiny podpolianskeho regiónu. Krajinársky atraktívne sú najmä drobné mozaiky, v ktorých sa striedajú lúky, pasienky, drevinová vegetácia, a rozptýlené osídlenie. Pôvodný charakter krajiny s lazníckym osídlením však ohrozuje ústup od tradičných spôsobov hospodárenia, čo sa negatívne prejavuje aj v scenérii krajiny. Dochádza k zarastaniu pasienkov a postupu samovoľnej sukcesie lesa, prieniku nepôvodných, šľachtených druhov. Lesné porasty, lúky a pasienky a rozptýlené laznícke osídlenie možno zaradiť medzi harmonicky pôsobiace prvky prírodného charakteru.

Z hľadiska estetiky krajiny sú menej atraktívne lesné monokultúry. Atraktívnejšie sú lesy s rôznorodou drevinovou skladbou, ktoré sa zachovali v menej dostupných polohách a na strmších svahoch.

V odlesnenej časti katastrálneho územia je potrebné posilniť existujúcu líniovú zeleň. Líniovú zeleň v návrhu využívame nielen na zabezpečenie pôdochranných a hygienických funkcií (ochrana pred negatívnymi vplyvmi dopravy a výroby), ale aj ako kompozičný prvok, na ohraničenie pôdnych celkov a ich rozdelenie do menších plôch, lepšie vystihujúcich pôvodné krajinné štruktúry. Okrem posilnenia existujúcich línii sa navrhujú aj nové pásy líniovej zelene a stromoradií. Líniová zeleň by mala byť dostatočne štruktúrálna členitá a druhovo bohatá.

V navrhovaných obytných uliciach vyššieho významu sa požaduje výsadba líniovej zelene. Zeleň je súčasne komponovaná tak, aby podporila vnímanie hlavných kompozičných osí. Z tohto dôvodu sa navrhuje výsadba línii zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy, ako aj pri vodných tokoch. Revitalizácia zelene sa navrhuje predovšetkým v centrálnej zóne obce, pričom sa súčasne odporúča dosadiť vhodné dreviny a výrazne nerozširovať podiel spevnených plôch. Prvok líniovej zelene je tiež použitý za účelom oddelenia rôznych urbanistických funkcií a elimináciu negatívnych vplyvov z dopravy. Táto zeleň bude mať primárne hygienické funkcie.

2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu

Kultúrno-historické hodnoty sú odrazom historického vývoja obce. Obec vznikla v roku 1790 z lazov, ktoré sú doložené v roku 1773, na území Víglašského panstva. Jadrom lazníckeho osídlenia bola dnešná časť Jašov Vrch. V roku 1848 mala obec 46 domov a 356 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom a chovom dobytky. Počas SNP a pri oslobodzovaní tu boli veľké boje, za ktorých bolo zničených 80% domov. JRD bolo založené v roku 1957, ŠM v roku 1964.

Na území obce Stožok sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF).

Historické osídlenie územia je pomerne neskoré a je charakterizované rozptýleným lazničným osídlením najmä v južnej časti katastrálneho územia, ktorého charakter je potrebné zachovať. Historické objekty pôvodného osídlenia majú typický charakter podpolianskeho lazničného osídlenia. Dlhý prízemný vidiecky dom je doplnený hospodárskymi objektmi, ktoré sú umiestnené tak, aby čo najviac uzatvárali dvor domu (pôdorys písmen L, U, až takmer uzavretého štvorca). Objekty sú prestrešené valbovou strechou, čelná fasáda je dvojosová s dvomi okennými otvormi, vstup do domu je z dvorovej fasády. Objekty sú murované, omietané, v hospodárskych častiach kombinované s drevenou doštenou konštrukciou. V prípade rekonštrukcií tradičných objektov lazničného osídlenia je potrebné zachovanie ich pamiatkových hodnôt.

V riešenom území nie sú evidované archeologické náleziská. V jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu obce v praxi musí byť splnená nasledovná podmienka v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:

- stavebník ku každému zámeru stavebnej činnosti, ako aj k rekonštrukcii historických objektov, ktorá predpokladá zemné práce na predmetnom území, si od príslušného krajského pamiatkového úradu vyžiada vyjadrenie z hľadiska nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum
- podľa § 36, ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.
- podľa § 36 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov

2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby, na základe priradenia k prevládajúcemu funkčnému

územi. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

- Maximálna výška zástavby
- Maximálna intenzita využitia
- Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysielateľov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

Intenzita využitia je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy. Závazný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre zastavané územie obce a jeho navrhované rozšírenie. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Tab.: Prehľad regulatívov priestorového usporiadania

Označenie funkčného územia	Maximálna výška zástavby	Maximálna intenzita využitia plôch
Obytné územie B1	2 NP + podkrovie 3 NP – len pre bytové domy	30 %
Obytné územie B2	1 NP	20 %
Zmiešané územie BV1	2 NP	40 %
Výrobné územie V1	3 NP	40 %
Výrobné územie V2	2 NP	40 %
Rekreačné územie R1	2 NP	20 %
Voľná krajina K1	-	-
Voľná krajina K2	-	-

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Obec Stožok plní primárne obytnú funkciu a obytné územie má dominantný podiel na celkovej výmere zastavaného územia obce. Súčasnú funkčnú zónovú obce v plnej miere rešpektujeme.

V rámci existujúcej zástavby je prípustná intenzifikácia využitia v rámci vymedzených častí záhrad rodinných domov, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Predpokladá sa tiež obohatenie spektra občianskej vybavenosti (predovšetkým komerčných prevádzok obchodu a služieb).

Navrhované riešenie uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vzhľadom k výhodnej polohe obce v blízkosti miest a dobrej dopravnej dostupnosti, sa obec Stožok stáva cieľovým miestom pre prisťahovanie obyvateľov. Vymedzením nových rozvojových plôch pre obytnú výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie tohto potenciálu. Na bývanie sa navrhujú plochy nadväzujúce na zastavané územie obce a existujúcu zástavbu.

Výrobné územie obce pozostáva z viacerých priestorových jednotiek. Dominantným je areál terminálu spol. Slovnaft a družstevný hospodársky dvor. Navrhuje sa scelenie výrobného územia využitím voľných plôch v severnej časti katastrálneho územia, oproti areálu Slovnaftu. Výhodou tejto polohy je priama väzba na koridory nadradeného dopravného vybavenia. Popri príjazdovej ceste do hospodárskeho dvora sa uvažuje s kombináciou funkcií bývania a podnikateľských prevádzok. Na základe toho je lokalita zaradená do zmiešaného územia.

Rekreačné územie predstavuje existujúci športový areál s futbalovým ihriskom. Navrhuje sa jeho rozšírenie do podoby kompaktného športovo-rekreačného areálu, výstavbou ubytovacích zariadení a športovísk v blízkosti tzv. majera. Ostatné rekreačné aktivity sa budú realizovať v okolitom krajinnom prostredí (cykloturistika, agroturistika a pod.).

Nová výstavba je podmienená prestavbou a rozšírením miestnych komunikácií. Nové rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie a komunikačný systém. Navrhovaná uličná sieť bude tvoriť ucelené okruhy a prepojí sa s existujúcou uličnou sieťou.

Pri návrhu nových plôch na zástavbu boli rešpektované limity prírodného charakteru (topografické pomery, vodné toky) a antropogénneho charakteru (dopravné koridory, siete technickej infraštruktúry).

Určenie funkčných území

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. V rámci definovaného prípustného funkčného využívania je určené prevládajúce funkčné využívanie, ktoré je rozhodujúce pre zaradenie územia do nasledujúcich prevládajúcich funkčných území:

- obytné územie
- zmiešané územie
- výrobné územie
- rekreačné územie

Tab.: Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	prevládajúce funkčné územie
1	2,4620	obytné územie
2	9,4680	obytné územie
3	0,8674	obytné územie
4	2,1980	obytné územie
5	1,8410	obytné územie
6	2,8120	obytné územie
7	0,6505	obytné územie
8	9,3870	obytné územie
9	2,5500	obytné územie
10	2,5590	obytné územie
11	2,0150	obytné územie
12	1,1570	obytné územie
13	2,7630	obytné územie
14	2,4230	obytné územie
15	0,8513	obytné územie
16	0,9684	obytné územie
17	0,7780	obytné územie
18	2,2370	obytné územie
19	1,2710	obytné územie
20	0,6820	obytné územie
21	2,4380	obytné územie
22	0,6926	obytné územie (obč. vybavenosť)
23	0,9985	obytné územie
24	0,6408	zmiešané územie
25	0,3361	dopravné plochy (garáže)
26	0,3608	výrobné územie (zberný dvor)
27	3,0560	výrobné územie

číselné označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	prevládajúce funkčné územie
28	1,7930	výrobné územie
29	13,605	obytné územie
30	7,4670	rekreačné územie
31	0,7759	obytné územie

Prevažná časť zastavaného územia, ako aj väčšina rozvojových plôch pre jeho rozšírenie, sa zaraďuje do obytného územia. Ide o plochy, ktoré sú určené pre obytné stavby a k nim prislúchajúce nevyhnutné vybavenie (zväčša ide o základnú občiansku vybavenosť, verejné dopravné a technické vybavenie vrátane parkovísk a garáží, zeleň a detské ihriská). Nové plochy sú navrhované aj pre rozšírenie výrobného územia.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. n) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného plošného javu alebo javov.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie B1, B2

V obytnom území B1 sa predpokladá zachovanie existujúcej zástavby obytných budov, ako aj výstavba nových rodinných domov vo vymedzených rozvojových plochách a prielukách. Sú tu prípustné prevádzky základnej občianskej vybavenosti a drobné remeselné prevádzky v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Okrem vymedzených nových rozvojových plôch a prieluk je výstavba nových objektov možná ako náhrada existujúcich objektov a v záhradách; podmienkou je možnosť napojenia na verejné dopravné a verejné technické vybavenie a rešpektovanie koridorov navrhovaných dopravných prepojení. Vymedzenie územia: existujúca zástavba obytných budov a občianskej vybavenosti v zastavanom území obce a v súvisle urbanizovanom území a navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 29, 31 a vyznačené prieluky.

V regulačnom celku B2 sa počíta so zachovaním, dostavbou, prestavbou existujúcich lazničkových usadlostí s obytnou funkciou a doplnkovo aj rekreačnou a výrobnou funkciou. Prípadná výstavba nových objektov je možná ako náhrada za pôvodné / zbúrané objekty, ako aj vo vymedzených rozvojových plochách. Uvoľnený bytový fond je vhodné využiť pre individuálnu chalupársku rekreáciu, agroturistiku. Pre zachovanie vitality lazov je potrebné udržať istý podiel trvalého bývania. Vymedzenie územia: existujúca zástavba lazničského osídlenia v lokalitách Pížikovci, Pod Chvojnóm, Šakovci, Králikovci, Pastorkovi, Štefanovci, ako aj pozdĺž toku Slatiny; navrhované rozvojové plochy č. 19, 20.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre obytné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
B1	bývanie v rodinných domoch	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia základná občianska vybavenosť miestneho významu do 200 m ² zastavanej plochy základná občianska vybavenosť miestneho významu – zariadenie sociálnych služieb – výlučná funkcia pre rozvojovú plochu č. 22 výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 150 m ² zastavanej plochy a mimo centrálnej zóny obce bývanie v bytových domoch – len v existujúcich objektoch a v rozvojovej ploche č. 21	živočišna výroba (okrem drobného do 0,5 veľkej dobytčej jednotky mimo centrálnej zóny obce a zástavby bytových domov) priemyselná výroba a sklady občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu, vrátane ubytovacích zariadení všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov (ako napr. autoservis, autoumyváreň)
B2	bývanie v lazničkových usadlostiach, resp. v rodinných domoch	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia drobného hospodárskych zvierat výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 250 m ² zastavanej plochy agroturistika s prechodným ubytovaním - s kapacitou do 10 lôžok	bývanie v bytových domoch priemyselná výroba a sklady všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov (ako napr. autoservis, autoumyváreň)

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie BV1

V zmiešanom území BV1 sa predpokladá lokalizácia podnikateľských aktivít typu remeselno-výrobných prevádzok, výrobných a nevýrobných služieb, ako aj bývania v rodinných domoch, resp. v polyfunkčných objektoch. Vymedzenie územia: navrhovaná rozvojová plocha č. 24.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
BV1	bývanie v rodinných domoch remeselno-výrobné prevádzky, výrobné a nevýrobné služby	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia základná občianska vybavenosť miestneho významu	bývanie v bytových domoch živočíšna výroba (okrem drobného chovu) priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov (ako napr. autoservis, autoumyváreň)

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V1, V2

Výrobné územie V1 sa bude využívať pre nepoľnohospodársku výrobu, sklady a technické vybavenie bez predpokladu rozširovania. Vymedzenie územia: výrobné územie V1 pozostáva z viacerých samostatných priestorových celkov, s výnimkou výrobného územia V2. Dominantný podiel na výrobnom území V1 predstavuje terminál spol. Slovnaft. Ďalšie tvoria areály technického vybavenia a menšie prevádzky v pásme okolo železničnej trate a rýchlostnej cesty, ako aj navrhované rozvojové plochy č. 27 a 28.

Výrobné územie V2 existujúceho družstevného hospodárskeho dvora sa zachováva s možnosťou intenzifikácie a s predpokladom využitia aj pre nepoľnohospodárske podnikateľské aktivity výrobného charakteru. Živočíšnu výrobu je prípustné umiestňovať len do okrajových častí, odvrátených od obytného územia. Vymedzenie územia: družstevný hospodársky dvor (pri kameňolome) a navrhovaná rozvojová plocha č. 26, rezervovaná pre zberný dvor s kompostoviskom, rozvojová plocha č. 25 pre výstavbu garáží.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
V1	remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby sklady a logistické zariadenia	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia (vrátane čistiarne odpadových vôd, fotovoltaickej elektrárne) ľahká priemyselná výroba bez negatívnych vplyvov na životné prostredie	bývanie (okrem ubytovania zamestnancov) priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie živočíšna výroba

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi	
V2	poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby)	remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby, vrátane stavebníctva príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží agroturistika s prechodným ubytovaním - s kapacitou do 10 lôžok sklady (logistika) miestneho významu odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie	bývanie občianske vybavenie priemyselná výroba šport a rekreácia (okrem agroturistiky) sklady (logistika) regionálneho významu

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie R1

Existujúci športový areál s futbalovým ihriskom sa zachová, prípadne sa doplní jeho vybavenie. Rekreačné územie sa ďalej rozšíri v blízkosti tzv. majera výstavbou ubytovacích zariadení a športovísk na rozvojovej ploche č. 30. V rámci centrálnej zóny obce sa tu počíta s výraznejším zastúpením občianskej vybavenosti.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
R1	šport a rekreácia - športové ihriská a zariadenia pre šport a rekreáciu, vrátane prechodného ubytovania	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia verejná a vyhradená zeleň, trávne porasty – na podporu oddychových a rekreačných funkcií občianska vybavenosť viazaná na objekty športu a rekreácie (služby, verejné stravovanie, kultúra) základná občianska vybavenosť ostatných druhov – len vo vymedzenej časti rozvojovej plochy č. 30 (v rámci centrálnej zóny obce)	bývanie (s výnimkou služobných bytov) výroba akéhokoľvek druhu

Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu (K1, K2)

Územie voľnej krajiny K1 je zalesnené a využívané pre účely lesného hospodárstva. Plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu. Vymedzenie územia: Ide o lesnú krajinu

- plochy lesných porastov, ktoré sa nachádzajú v najvyššie položených častiach katastrálneho územia.

Územie voľnej krajiny K2 je poľnohospodársky využívané ako lúky a pasienky, orná pôda. Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie nových zastavaných plôch. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov MÚSES. Vo vymedzených polohách medzi existujúcim zastavaným územím a jeho navrhovaným rozšírením sa počíta s vytvorením verejnej zelene. Vymedzenie územia: Ide o intenzívne alebo extenzívne využívanú poľnohospodársky krajinu na pahorkatinnom predhorí a svahoch vrchoviny a oráčinovú krajinu na nive Slatiny, mimo zastavaného územia obce a kontaktného územia a mimo lesnej krajiny.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
K1	lesné porasty	lesné cesty – pre lesohospodárske činnosti menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – senníky, horáreň, posedy a pod. doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb ťažba nerastných surovín
K2	orná pôda trvalé trávne porasty trvalé kultúry nelesná drevinová vegetácia	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu menšie hospodárske objekty pre poľnohospodárske účely (napr. poľné hnojisko, kompostovisko, senník) a pre pastevný chov hospodárskych zvierat - so zastavanou plochou do 200 m ² vyhradená zeleň – cintorín v existujúcom rozsahu verejná zeleň - medzi existujúcim zastavaným územím a jeho navrhovaným rozšírením doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď. ťažba nerastných surovín – len v rámci určených dobývacích priestorov, ložísk a na základe platných povolení	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb

2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území

2.7.1 Bývanie

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvoria z väčšej časti rodinné domy. Značná časť bytového fondu (až 39%) je v bytových domoch, ktoré sú lokalizované v sústredenej časti osídlenia. Významný je aj podiel laznického osídlenia na bytovom fonde.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 2,87 a korešponduje s priemerom SR a priemerom za okres Detva (3,09). Plošný štandard bytového fondu dosahuje priemerné hodnoty v rámci okresu.

Podiel neobývaných bytov predstavuje len 5,8% z celkového počtu bytov a je výrazne pod okresným priemerom (16,6%). Táto skutočnosť je dôkazom vysokého záujmu o bývanie v obci. Neobývané byty nemožno využiť ako rezervu pre tvorbu bytového fondu, nakoľko sa nachádzajú v starších objektoch a hlavne na odľahlých lazoch s problematickou dostupnosťou.

Tab.: Počet domov a bytov

domy spolu	233
trvale obývané domy	214
z toho rodinné domy	196
z toho bytové domy	14
z toho iné	2
neobývané domy	19
byty spolu	346
trvale obývané byty spolu	326
z toho v rodinných domoch	175
z toho v bytových domoch	127
z toho iné	14
neobývané byty spolu	20

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 - 2011
28	142	6	31

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Predovšetkým z dôvodu vynikajúcej dopravnej dostupnosti obce a vybudovanej technickej infraštruktúry obec zaznamenáva rastúci záujem o novú výstavbu v obci zo strany individuálnych stavebníkov. Tieto skutočnosti kladú značné nároky na riešenie obytnej

funkcie a nevyhnutné bolo navrhnuť nové rozvojové plochy pre bývanie s dostatočnou kapacitou.

Pre obytnú funkciu sú navrhované rozvojové plochy č. 1 – 21, 23, 24, 29, 31. Rozvojová plocha č. 24 je vzhľadom k blízkosti výrobného územia vyhradená pre zmiešané územie, v ktorom okrem bývania budú uvažované aj prevádzky výrobných a nevýrobných služieb.

Najväčšie plochy pre výstavbu sa navrhujú vo väzbe na súvisle urbanizované územie, t.j. jadrovú časť obce. Reprezentujú ich rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 21, 24, 29. Ďalšie rozvojové plochy sú navrhované vo vyšších polohách, v nadväznosti na pôvodné lazničke osídlenie. Tu sa počíta s menej intenzívnou zástavbou v rozvojových plochách č. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20. Ďalší priestorový celok navrhovaného rozšírenia obytného územia je viazaný na sídelnú jednotku Krné. Do k.ú. Stožok zasahuje navrhovanými rozvojovými plochami č. 8, 23, 31 a viacerými voľnými prielukami. Z doterajšej ÚPD boli prevzaté viaceré plochy pre rozšírenie obytného územia, z nich najväčšiu predstavuje rozvojová plocha č. 29, lokalizovaná na hranici s k.ú. Víglaš.

Ďalej odporúčame rekonštrukciu existujúceho bytového fondu, ktorý je v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave, resp. jeho náhradu novou výstavbou, pokiaľ tým nedôjde k zásahom do pamiatkovo hodnotných objektov.

Rozvojové plochy určené pre rozšírenie obytného územia boli indikatívne rozdelené do dvoch etáp výstavby, na základe predpokladu rôznej náročnosti investičnej prípravy (napr. dostupnosť z existujúcich miestnych komunikácií). V I. etape (do r. 2030) sa predpokladá výstavba na prielukách a v rozvojových plochách č. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 21, 22, 24, 31. Ostatné rozvojové plochy sú odporúčané pre II. etapu výstavby (2030 – 2035). V navrhovaných rozvojových plochách sa uvažuje primárne s výstavbou rodinných domov. Výstavba bytových domov je povolená len v rozvojovej ploche č. 21, ktorá nadväzuje na existujúcu zástavbu bytových domov.

Rozvojové plochy vymedzené v územnoplánovacej dokumentácii majú celkovú kapacitu 350 bytových jednotiek. Predpokladá sa, že dôjde k znižovaniu obložnosti existujúceho bytového fondu – do roku 2035 až na 2,6. Tiež sa predpokladá, že kapacita prieluk a rozvojových plôch bude využitá len z 3/4 (nevyužijú sa všetky voľné prieluky a v rozvojových plochách vzniknú väčšie parcely ako je záväzným regulatívom požadované minimum). Vo výpočte sú tieto faktory zohľadnené korekciou (– 130 bytov). Uvažovaný prírastok bytového fondu teda bude znamenať nasledovný prírastok počtu obyvateľov do roku 2035: $(326 + 350 - 143) \times 2,6 = 855 + 150 = 1386$.

Prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
1	20	I.
2	48	II.
3	3	I.
4	11	I.
5	9	I.
6	14	I.
7	6	I.
8	36	II.
9	14	I.
10	12	I.
11	9	I.
12	5	II.
13	11	II.
14	5	II.
15	4	II.
16	5	II.
17	5	II.
18	10	II.
19	6	II.
20	4	II.
21	15	I.
23	6	II.
29	60	II.
31	3	I.
prieluky	29	I.
Spolu	350	

2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra

Občianska vybavenosť je len čiastočne vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Budovanie zariadení občianskej vybavenosti zaostávalo za výrazným rastom populácie obce z posledných rokov. Nekomerčnú občiansku vybavenosť reprezentuje obecný úrad, materská škola, ZUŠ, centrum voľného času, kultúrny dom, požiarna zbrojnica, novovybudovaný kostol sv. Rodiny, cintorín s dostatočnou kapacitou.

Zariadenia občianskej vybavenosti sa koncentrujú na hlavnej kompozično-prevádzkovej osi, okolo formujúceho sa uzlového priestoru.

Materská škola je kapacitne vyťažená a bude potrebné primerané rozšírenie jej kapacity. Základná škola sa v obci nenachádza, žiaci dochádzajú do neďalekých ZŠ v Detve a Víglaši. Základná umelecká škola bola zriadená v roku 2014, navštevuje ju viac ako 100 žiakov v 4 odboroch. V obci je tiež súkromné centrum voľného času. Kultúrny dom má kapacitu 100 stoličiek, je v nevyhovujúcom stave. Odporúčame uskutočniť jeho rekonštrukciu a modernizáciu.

Zdravotné stredisko sa v obci nenachádza, obyvatelia využívajú najbližšie zdravotné stredisko v Detve. Do budúcnosti, vzhľadom na predpoklad rastu počtu obyvateľstva a osobitne jeho zložky v poproduktívnom veku, sa navrhuje zriadiť v obci zariadenie sociálnych služieb, ktoré je vhodné integrovať aj so zdravotníckym zariadením. Pre tento účel je rezervovaná rozvojová plocha č. 22. Pre občiansku vybavenosť je rezervovaná aj časť rozvojovej plochy č. 30, spadajúca do centrálnej zóny obce.

Z komerčnej vybavenosti sa v centre obce nachádza menšia predajňa COOP Jednota, pohostinstvo Drvič a prevádzky občerstvenia. V obci nie sú poskytované služby verejného stravovania, poisťovacie ani bankové služby.

Predpokladáme, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu je vhodné lokalizovať predovšetkým do centrálnej zóny obce a pozdĺž významných dopravných a kompozičných osí. Toto územie je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov obce. Centrálnu zónu obce vymedzujeme v rozsahu vymedzenom v grafickej časti. Vhodné je podporiť vznik drobných prevádzok obchodu a služieb aj v navrhovanej zástavbe v ostatných častiach obce. Presnú polohu prípadných nových zariadení občianskeho vybavenia však nie je účelné záväzne stanoviť. Relatívne flexibilné regulačné podmienky, stanovené v záväznej časti, umožnia výstavbu istých druhov zariadení občianskeho vybavenia pri rešpektovaní stanoveného limitu zastavanej plochy v obytnom území, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia.

2.7.3 Výroba

Dominantnou výrobnou aktivitou v riešenom území bola poľnohospodárska výroba, ktorá sa realizovala hlavne v rámci laznického osídlenia. Družstevný hospodársky dvor je pri kameňolome; je len extenzívne využívaný. Odporúčame preto jeho revitalizáciu, intenzifikáciu, s možnosťou čiastočnej transformácie aj pre potreby nepoľnohospodárskej výroby a skladov. Pri areáli, v rámci rozvojovej plochy č. 26 navrhujeme zriadiť zberný dvor, prípadne aj s kompostoviskom. Regulačné podmienky však nevylučujú ani jeho umiestnenie priamo v areáli.

Sekundárny sektor reprezentuje rozsiahly skladový areál terminálu spoločnosti Slovnaft, a.s. Vypĺňa plochu medzi rýchlostnou cestou R2 a železničnou traťou. Z prevádzok nepoľnohospodárskej výroby je zastúpené umelecké kováčstvo, kameňolom, stavebniny.

Rozšírenie výrobného územia o nové plochy výroby a skladov navrhujeme len na zvyškových plochách medzi areálom spoločnosti Slovnaft, a.s. a fotovoltaiickou elektrárnou, v rozsahu rozvojových plôch č. 27, 28. Menšie prevádzky remeselnej výroby a výrobných služieb bude možné umiestňovať spolu s bývaním do navrhovanej rozvojovej plochy č. 24, ktorá je definovaná ako zmiešané územie. Navrhuje sa popri príjazdovej ceste do družstevného hospodárskeho dvora.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselnícko-výrobných prevádzok bez rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia, avšak mimo vymedzenej centrálnej zóny obce.

Vo vidieckych obciach má tradične veľký význam drobných hospodárskych zvierat v pridomových hospodárstvach. Regulačné podmienky pripúšťajú drobných do 1 VDJ (veľkej dobytčej jednotky) v obytnom území B1, okrem centrálnej zóny obce a zástavby bytových domov, kde drobných nie je povolený. V lazníckom osídlení B2 je drobných taktiež povolený, a to bez limitu. Veľká dobytčia jednotka (500 kg živej hmotnosti) je spoločný menovateľ, na ktorý sa prepočítavajú rôzne druhy a kategórie hospodárskych zvierat pomocou prepočítavacích koeficientov.

2.7.4 Rekreačia

Materiálno-technická základňa cestovného ruchu je len slabo vybudovaná. Nie sú tu žiadne rekreačné zariadenia, chatové osady. Nie sú tu vyznačené pešie turistické trasy. Po existujúcich komunikáciách je pre horské bicykle vyznačená cyklistická trasa - Hontianska cyklomagistrála (Zaježová – Víglašská Huta – Kalinka – Slatinské lazy – Klokoč – Stožok – Detva). Túto cyklistickú trasu navrhujeme najmä v úseku Stožok – Krné – Detva vybudovať ako samostatnú cyklistickú trasu. Trasa bude mať význam aj pre dochádzku obyvateľov do práce v okresnom meste. Sieť cyklistických trás ďalej navrhujeme rozšíriť o novú trasu do obce Víglaš.

Na severnom svahu nad obcou bol v minulosti lyžiarsky vleč. Je tu tiež vyhľadávaný poľovnícky revír. Uvoľnený pôvodný bytový fond na lazoch sa sčasti využíva pre účely chalupárskej rekreácie. Pokračovanie tohto trendu očakávame aj v budúcnosti, najmä v odľahlejších lokalitách, kde nie je reálne zabezpečiť napojenie na sieť technickej infraštruktúry.

Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využíva športovo-oddychový areál s futbalovým ihriskom a tribúnou, viacúčelovým ihriskom. Nachádza sa v severozápadnej časti obce a

prechádza cezeň trasa vysokotlakového plynovodu, ktorá obmedzuje možnosti stavebných aktivít. V obci je tiež detské ihrisko a lanová dráha. Detské ihriská je potrebné budovať aj v navrhovaných obytných súboroch, predovšetkým v rozsiahlejších rozvojových plochách. V centrálnej zóne obce pri kultúrnom dome sa formuje oddychová zóna s mobiliárom a sádomníckymi úpravami.

Z doterajšej ÚPD bol prevzatý návrh vytvorenia rekreačného územia v blízkosti tzv. majera. Ide o rozvojovú plochu č. 30, pričom spolu s existujúcim športovým areálom vytvorí kompaktné rekreačné územie. V zmysle prevzatého návrhu sa tu uvažuje s výstavbou skupiny penziónov s kapacitou cca 200 lôžok a športovo-relaxačného areálu s rôznymi ihriskami (viacúčelové ihrisko, klzisko, tenisové kurty, basketbalové ihriská, detské ihriská) a príslušenstvom so šatňami, hygienickými zariadeniami, občerstvením.

Ďalšiu perspektívnu oblasť rekreačného využitia územia predstavuje agroturistika, viazaná na chov hospodárskych zvierat. Predpoklady pre túto aktivitu sú v existujúcom hospodárskom dvore a na lazoch. Z hľadiska záväznej regulácie je tu agroturistika zaradená medzi prípustné funkčné využívanie (s obmedzením), aj s možnosťou ubytovania.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Stožok zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené hranicou zastavaného územia obce k 1.1.1990
- skutočne zastavané plochy nadväzujúce na zastavané územie obce
- navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 24, 25, 26, 29, 30 a vymedzené prieluky

Rozvojové plochy č. 8, 19, 20, 23, 27, 28, 31 nadväzujú na existujúcu zástavbu, ale nie priamo na samotné zastavané územie, z tohto dôvodu nie sú zahrnuté do návrhu rozšírenia zastavaného územia obce.

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
 - ochranné pásmo rýchlostnej cesty – v šírke 100 m (od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia)
 - ochranné pásmo cesty I. triedy – v šírke 50 m (od osi vozovky)
 - ochranné pásmo cesty III. triedy – v šírke 20 m (od osi vozovky)
- ochranné pásmo železnice (dráhy) definované v šírke 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od vonkajšej hranice obvodu dráhy (v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - 400 kV – 25 m
 - 110 kV – 15 m
 - 22 kV – 10 m (pre vodiče bez izolácie)
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od

osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)
- bezpečnostné pásmo plynovodu (v zmysle § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm
 - 50 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm
 - 20 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
 - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
 - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov):
 - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm vrátane)
- ochranné pásmo potrubia produktovodu (v zmysle § 86 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými plochami vedenými vo vodorovnej vzdialenosti 300 m po oboch stranách od osi potrubia

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)

- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd (podľa STN 756401, STN 756402) – 100 m od stredu čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby
- ochranné pásmo tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, umožňujúcom správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú vodohospodársky významnom toku (Slatina) pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

Návrh riešenia záujmov obrany štátu

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v záujmovom priestore evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky.

Požiarna ochrana

V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka v Detve. Ulice v zastavanom území obce sú pokryté verejným vodovodom. Ako náhradný zdroj požiarnej vody je možné čerpanie vody z rieky Slatina (za predpokladu splnenia podmienok podľa STN 73 6639).

Nové odberné miesta na vodovodnej sieti sa navrhujú zriadiť aj v navrhovaných rozvojových plochách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 92 0400 Požiarne bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov.

Pre stavby na bývanie a ubytovanie skupiny A s plochou požiarneho úseku $S \leq 200 \text{ m}^2$ a nevýrobné stavby s plochou požiarneho úseku $S \leq 120 \text{ m}^2$ má byť najmenšia dimenzia potrubia vodovodnej siete DN 80. Pre nevýrobné stavby s plochou požiarneho úseku 120

$<S \leq 1000 \text{ m}^2$ má byť najmenšia dimenzia potrubia vodovodnej siete DN 100. Pre nevýrobné stavby s plochou požiarneho úseku $1000 <S < 2000 \text{ m}^2$ a pre výrobné stavby a sklady v jednopodlažnej stavbe s plochou požiarneho úseku $500 <S \leq 1000 \text{ m}^2$, otvorené technologické zariadenia s plochou $S \leq 1500 \text{ m}^2$ má byť najmenšia dimenzia potrubia vodovodnej siete DN 125. Pre nevýrobné stavby s plochou požiarneho úseku $S > 2000 \text{ m}^2$ a pre výrobné stavby a sklady v jednopodlažnej stavbe s plochou požiarneho úseku $S > 1000 \text{ m}^2$, otvorené technologické zariadenia s plochou $S > 1500 \text{ m}^2$ má byť najmenšia dimenzia potrubia vodovodnej siete DN 150.

Odberné miesta – nadzemné požiarne hydranty sa umiestňujú mimo požiarne nebezpečného priestoru stavby, najmenej 5 m a najviac 80 m od stavieb (pri rodinných domoch 200 m), ich vzájomná vzdialenosť môže byť 160 m (pre rodinných domoch 400 m) – vzdialenosť meraná po skutočnej trase mobilnej hasičskej techniky.

V častiach obce, v ktorých nie je vybudovaný verejný vodovod, potrebu vody na hasenie požiarov zabezpečí obec iným spôsobom podľa § 4 ods. 2 a 3 vyhlášky č. 699/2004 Z. z.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových plochách riešené zväčša ako priebežné.

Riešenie záujmov požiarnej ochrany musí byť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Ochrana pred povodňami

Severným okrajom katastrálneho územia obce preteká rieka Slatina (v rkm 23,90 – 29,85), č. toku 031. V danom úseku je koryto zväčša prirodzeného charakteru. V úseku rkm 25,30 – 26,12 je tok Slatina upravený. Od rkm 26,12 je neupravený, voľne meandrujúci. V k.ú. Hriňová je na nej vybudovaná vodárenská nádrž, ktorá svojou akumuláčnou schopnosťou eliminuje riziko povodní. V rámci ochrany pred povodňami je lokalita „Stožok, protipovodňové opatrenia na toku Slatina, rkm 25,000 – 26,000“ zahrnutá v Pláne manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hron. Navrhujeme v tomto úseku realizáciu protipovodňových opatrení – obojstranným ohrádzovaním toku Slatina v zmysle Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hron. Výstavba v rozvojových plochách č. 27 a 28, ktoré sú situované v záplavovom území, danom záplavovou čiarou Q100, je podmienená vybudovaním uvedených protipovodňových opatrení.

Pri obci Stožok sa do Slatiny ako jej ľavostranný prítok vlieva Stožocký potok, č. toku 126. Vodnosť toku je nízka. Výrazne kolíše v priebehu roka v závislosti na povrchových zrážkach. Tok však tečie vo väčšej vzdialenosti od existujúcej zástavby a nepredstavuje preto povodňové ohrozenie.

Nad zastavaným územím obce sa odporúča realizovať opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny (podrobnejšie v kapitolách 2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie a 2.12.2 Vodné hospodárstvo – odvádzanie dažďových vôd).

Všetky križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“. Revitalizácia, úpravy vodných tokov musia byť v súlade s STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami je potrebné dodržiavať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Obr.: Mapa povodňového ohrozenia s vyznačením záplavových čiar

Legenda: Q5 = žltá, Q10 = okrová, Q50 = oranžová, Q100 = červená, Q1000 = fialová

Zdroj: <http://mpompr.svp.sk/>

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Chránené územia

V riešenom území je potrebné rešpektovať chránené územia:

- Prírodná rezervácia (PR) Pstruša
- Chránené vtáčie územie SKCHVU022 Poľana

Prírodná rezervácia (PR) Pstruša bola vyhlásená v roku 1979 na výmere 73 605 m² z dôvodu zabezpečenia ochrany vlhkomilných lúčnych spoločenstiev s koncentrovaným výskytom chráneného a kriticky ohrozeného druhu flóry – korunky strakatej (*Fritillaria meleagris*), ktorá v tejto časti stredného Slovenska (vo Zvolenskej kotline) reprezentuje poslednú zo zachovalých lokalít s jej koncentrovaným výskytom. Existenciu tohto druhu v danej lokalite umožňuje zachovalý vodný režim, závislý na nezmenených hydrologických pomeroch toku Slatina, spojených s občasnými záplavami, najmä v jarnom období. Prítomné sú tu tiež rôzne mokradné spoločenstvá z triedy *Phragmitetea*, *Scheuchzerio-Caricetea* a *Molinio-Arrhenatheretea*. Platí tu 4. stupeň územnej ochrany prírody v zmysle Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Chránené vtáčie územie SKCHVU022 Poľana pokrýva južnú časť katastrálneho územia Stožok, pričom má celkovú výmeru 32 188,38 ha. Bolo vyhlásené vyhláškou č. 24/2008 Z.z. na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov: ďatľa bielochrbtého, ďatľa čierneho, ďatľa hnedkavého, ďatľa trojprstého, chriašteľa poľného, jariabka hôrneho, krutihlava hnedého, muchárika bielokrkého, muchárika červenohrdlého, prepelice poľnej, prhľaviara čiernohlavého, strakoša kolesára, škovránka stromového, tetrova hlucháňa, včelára lesného, žlny sivej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Potrebné je vylúčiť činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom vtáčom území:

- odstraňovanie alebo poškodzovanie stromov s hniezdnymi dutinami ďatľa bielochrbtého, ďatľa čierneho, ďatľa hnedkavého, ďatľa prostredného, ďatľa trojprstého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, krutihlava hnedého a žlny sivej, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda bociana čierneho, orla krikľavého, orla skalného, sovy dlhochvostej alebo včelára lesného alebo na lokalitách výskytu tetrova hlucháňa, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- zmena druhu pozemku z existujúceho trvalého trávneho porastu na iný druh poľnohospodárskeho pozemku,

- zmena druhu pozemku z ostatnej zatravnenej plochy na iný druh poľnohospodárskeho pozemku okrem zmeny na trvalý trávny porast,
- výrub alebo vykonávanie akýchkoľvek zásahov do drevín rastúcich mimo lesa od 15. marca do 31. júla,
- mechanizované kosenie existujúcich trvalých trávnych porastov od 1. mája do 31. júla na súvislej ploche väčšej ako 0,5 ha spôsobom od okrajov do stredu,
- kosenie alebo mulčovanie na hniezdnych lokalitách chriašteľa poľného od 1. mája do 31. júla, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- pozemná aplikácia priemyselných hnojív alebo pesticídov na existujúcich trvalých trávnych porastoch, úhoroch, medziach alebo drevinách rastúcich mimo lesa,
- aplikovanie rodenticídov mimo hospodárskych budov.

Takmer v dotyku s riešeným územím (severne od cesty I/16) sa nachádza NPR a ÚEV Rohy. Iné chránené územia sa v riešenom území nenachádzajú, nie sú tu ani chránené stromy, významné mokrade.

Žiadne nové chránené územia sa nenavrhujú na vyhlásenie.

Návrh prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V rámci krajinnoeekologického plánu obce bol spracovaný návrh prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení, z ktorého boli prevzaté nižšie uvedené údaje a návrhy.

Katastrálne územie obce Stožok sa v rámci okresu Detva vyznačuje priemernou až podpriemernou ekologickou stabilitou. Celé riešené územie patrí do priestoru ekologicky stredne stabilného (www.beiss.sk).

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. V riešenom území je cieľom návrhu prvkov ÚSES miestneho významu posilniť pôsobenie regionálnych biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu. Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane RÚSES okresu Zvolen (1994). Návrh týchto prvkov bol premietnutý do ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Z ÚPN VÚC Banskobystrický kraj bol prevzatý návrh biocentier regionálneho významu:

- **RBc 4/4 Ostrôžka** – potenciálne biocentrum zasahuje do riešeného územia z juhu: Jadrom biocentra sú pestré kvetnaté lúky raz – dva razy ročne kosené alebo extenzívne pasené, staré sady, úzke políčka veľmi variabilnou porastovou štruktúrou, striedané lúkami, pásmi kriačín a solitérne stojacimi usadlosťami. V tomto biotope hniezdia populácie strakoša kolesára, dudka a ďatla hnedkavého, ale aj strnádky lúčnej, chrapkáča poľného, penice jarabej, strakoša obyčajného, krutohlava. Lúky sú významnými miestom zberu potravy pre mnohé druhy živočíchov, napr. bociany, orly, dravce a sovy. Biocentrum je v zásade funkčné, je však potrebné vylúčiť výstavbu nových objektov.
- **RBc 4/3 Rohy** – biocentrum priamo do riešeného územia nezasahuje, ale nachádza sa na severnej hranici riešeného územia

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentra miestneho významu:

- **MBc1 Pstrušíanska rezervácia** – biocentrum miestneho významu tvorí plocha prírodnej rezervácie (PR) Pstruša. Z pôvodných močaristých lúk v dolnom toku Slatiny sa zachovala len malá časť, nachádzajúca sa v juhovýchodnom cípe katastrálneho územia a preto bola vyhlásená za prírodnú rezerváciu. Oproti pôvodným jelšovým lesom ide síce do určitej miery o pozmenené spoločenstvá, ale s vysokou biologickou, ekologickou a krajinárskou hodnotou, ktoré sú vzácne z hľadiska svojho výskytu v rámci Slovenska.
- **MBc2 Jelšový porast** – lesík medzi usadlosťami Mrvenicovci a Hraškovci vo východnej časti katastrálneho územia. Pôvodne oveľa viac zamokrené ekotopy boli z väčšej časti vysušené reguláciou potoka. Krovinné poschodie tvoria čremcha obyčajná (*Padus racemosa*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), baza čierna (*Sambucus nigra*), ostružina malinová (*Rubus idaeus*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*). Na pôvodný ráz vegetácie upozorňuje prítomnosť napr. ostrice predĺženej (*Carex elongata*), záružlia močiarného (*Caltha palustris*), túžobníka brestového (*Filipendula ulmaria*), žerušnice horkej (*Cardamine amara*), čerkáča obyčajného (*Lysimachia vulgaris*), iskerníka plazivého (*Ranunculus repens*), miestami aj škripiny lesnej (*Scirpus sylvaticus*). Za účelom zachovania funkčnosti biocentra je potrebné územie obhospodarovať tak, aby sa zachovala biodiverzita a genofond územia, eliminovať zdroje znečistenia životného prostredia.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Z ÚPN VÚC Banskobystrický kraj bol prevzatý návrh biokoridorov regionálneho významu:

- **RBk 4/8 Vodný tok Slatina** – hydrický biokoridor tvorí vodný tok Slatiny a jeho niva s trvalými trávnyimi porastami a brehovou vegetáciou. Meandrovitý tok Slatiny s pobrežnou vegetáciou a okolitými mokkými lúkami je na svojom cca 4 km úseku v riešenom území dobre zachovaný a vyžaduje ochranu. Hniezdi tu rybárik, na mokkých lúkach chrapkáč poľný, strnádka lúčna a biokoridor využívajú viaceré na vodu viazané druhy vtákov a živočíchov. V priestore medzi železničnou traťou a korytom Slatiny sa vyskytujú aj dnes druhy bývalých močiarnych spoločenstiev, ako napr. žltuška lesklá (*Thalictrum lucidum*). Pre zabezpečenie funkcie biokoridoru je potrebné realizovať nasledovné opatrenia: obmedziť antropické aktivity ako sú regulácie toku, poľnohospodárstvo, stavebné aktivity, zachovať pôvodnú morfológiu toku, nezasahovať do hydrologického režimu toku, vylúčiť výstavbu malých vodných elektrární, zabezpečiť zachovanie a obnovu autochtónnej sprievodnej a brehovej vegetácie – dosadbu jelše a vrbý.
- **RBk 4/7 Poľana - Rohy - Ostrôžka – Kukučkov kopec** – terestrický biokoridor prechádza lesnými porastami a lúkami, čiastočne východným okrajom riešeného územia

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory miestneho významu:

- **MBk1 Stožocký potok** – terestricko-hydrický biokoridor vodného toku predstavuje tok Stožockého potoka. Stresovým faktorom je kontakt so zastavaným územím obce. Brehové porasty a sprievodnú vegetáciu navrhujeme v niektorých úsekoch doplniť a posilniť.
- **MBk2 Prítok Stožockého potoka** – terestrický biokoridor predstavuje úval občasného prítoku Stožockého potoka. Stresovým faktorom je kontakt so zastavaným územím obce. Sprievodnú vegetáciu navrhujeme v niektorých úsekoch zastavaného územia doplniť a posilniť.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tlmiť negatívne pôsobenie devastáčnych činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované interakčné prvky plošného a líniového charakteru:

- remízky, zeleň na stržiacich a v erózných ryhách
- líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde

- trvalé trávne porasty s biotopmi európskeho a národného významu
- lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami, okrem plôch biocentier

Všetky prvky územného systému ekologickej stability sú vymedzené zakreslením vo „výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES“.

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Ekologickú stabilitu v krajine možno podporiť predovšetkým systémom ekostabilizačných opatrení. Ak by neboli implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny – v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov (mimo zastavaného územia obce), za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody
- zachovať lúčne biotopy európskeho významu a biotopy národného významu
- obnoviť extenzívne využívanie zarastajúcich lúk a pasienkov s ich kosením a vypásaním až po ich okraj
- zachovať biodiverzitu lúčnych ekosystémov a obmedziť sukcesný proces (zarastanie náletovými drevinami)
- zachovať a revitalizovať meandre vodného toku Slatina
- nahradiť agátové porasty na južných svahoch Stožku prirodzenou skladbou drevín (dub, buk)
- presvetliť mladé zmiešané lesné porasty v oblasti severných svahov kóty Ostrôžky a obhospodarovať ich prírode blízkym spôsobom, s podporou prirodzeného zmladenia buka

- zachovať biotopy v oblasti lazničkeho osídlenia – pestré kvetnaté lúky extenzívne pasené a kosené

Na zabezpečenie ekologickej stability je potrebné:

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40 m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- vysadiť nové lesné plochy, resp. plochy nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES
- doplnenie stromovej a krovinovej vegetácie, prípadne trvalých trávnych porastov v trase navrhovaných biokoridorov
- obmedziť používanie chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe v blízkosti obydľí i prvkov ÚSES
- existujúce hospodárske lesy v navrhovaných prvkoch ÚSES (biocentrách, biokoridoroch, interakčných prvkoch) preklasifikovať na ochranné lesy

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Doprava

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Stožok veľmi výhodnú polohu. Leží pri hlavných dopravných ťahoch, ktoré vytvárajú multimodálny dopravný koridor cestnej a železničnej dopravy. Cez katastrálne územie obce je vedený úsek rýchlostnej cesty R2 Pstruša – Kriváň, ktorá je súčasťou medzinárodného cestného koridoru E571, E58. Najbližšie napojenia na rýchlostnú cestu sú v križovatkách Pstruša a Detva. Rýchlostná cesta je v danom úseku vedená paralelne s cestou I. triedy č. I/16 Žiar nad Hronom – Zvolen – Lučenec – Košice.

Podľa sčítania dopravy z r. 2015 bolo dopravné zaťaženie úseku č. 90490 cesty I/16 (pred otvorením úseku rýchlostnej cesty R2) 14 357 voz./24 hod. Z tohto objemu predstavovali nákladné automobily 2 687 voz./24 hod., osobné automobily 11 631 voz./24 hod. a motocykle 48 voz./24 hod.

Riešeným územím prechádza cesta III. triedy č. III/2692 križovatka s cestou I/16 – Stožok. Ďalšia cesta III. triedy č. III/2696 odbočuje z cesty III/2692 za železničnou traťou a končí pri železničnej stanici Stožok. Cesty III. triedy sú v riešenom území upravené v kategórii C 6,5/60. Okraj cesty I. triedy I/16 tvorí hranicu katastrálneho územia obce Stožok.

Na základe TP07/2013 pre prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 sa v Banskobystrickom kraji predpokladá do konca návrhového obdobia územného plánu obce Stožok (t.j. do roku 2035) zvýšenie intenzít dopravy oproti roku 2010 podľa nasledovných koeficientov:

- na rýchlostnej ceste R2 pre ľahké vozidlá: koeficient 1,73
- na rýchlostnej ceste R2 pre ťažké vozidlá: koeficient 1,54
- na cestách I. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,51
- na cestách I. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,44
- na cestách III. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,34
- na cestách III. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,30

Potrebné je rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80 mimo zastavaného územia, ako aj výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia.

Súčasťou multimodálneho dopravného koridoru Zvolen – Lučenec je ďalej železničná trať č. 115 Zvolen – Plešivec (– Košice). V obci je na trati stanica so zastávkou osobných vlakov. V súlade s ÚPN VÚC Banskobystrického kraja sa počíta s elektrifikáciou trate, modernizáciou na traťovú rýchlosť 80-100 km/h a so zdvojkolejnením trate. Výhľadovo sa uvažuje s výstavbou vysokorýchlostnej trate Bratislava – Zvolen – Lučenec – Košice. Koridor vysokorýchlostnej železnice riešené územie pretína len okrajovo.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy (letecká, vodná doprava) sa v území nenachádzajú. Najbližšie letisko, zaradené do kategórie medzinárodných letísk, je na Sliachi. V súčasnosti nie je využívané pre civilnú prevádzku.

Navrhované riešenie rešpektuje nasledujúce koncepčné dokumenty a stratégie celoštátneho významu v oblasti dopravy, ktoré je potrebné rešpektovať aj v následnej fáze projektovej prípravy a výstavby:

- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (uznesenie vlády SR č. 223/2013)
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Programové vyhlásenie vlády SR (2016 - 2020) za oblasť dopravy
- Rozvojový program priorít verejných prác (každoročne aktualizovaný)

- Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010)
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030

Miestne komunikácie

Kostru dopravnej siete súvisle urbanizovaného územia obce Stožok tvorí cesta III. triedy č. III/2692, ktorá končí pred kostolom. Predstavuje os zastavaného územia obce, na ktorú sa z oboch strán napájajú viaceré miestne komunikácie, sprístupňujúce okrajové časti zastavaného územia a rozptýlené osídlenie. Miestne komunikácie tvoria čiastočne zokruhovanú sieť.

Miestne komunikácie je možné zaradiť do najnižších funkčných tried C2, C3, D1. Stav niektorých miestnych komunikácií je nevyhovujúci - majú nedostatočné šírkové parametre a nevyhovujúcu kvalitu vozovky. Viaceré odľahlejšie lazy sú dopravne obsluhované len nespevnenými poľnými a lesnými cestami.

Miestna komunikácia, ktorá predstavuje spojnicu do miestnej časti Krné a mesta Detva, je zaradená vo funkčnej triedy C2. Navrhuje sa jej dobudovanie a rozšírenie na kategóriu MO 7,5/40. Je navrhnutá v dvoch vetvách, pričom každá z nich sa napája na cestu III. triedy č. III/2692. V jednej vetve je potrebné vybudovanie úseku v dĺžke 206 m, ktorý má v súčasnosti charakter poľnej cesty. Paralelne sa počíta s podružnou spojnicou s časťou Krné v podobe miestnej komunikácie funkčnej triedy C3. Nespevnený úsek v dĺžke 259 m je taktiež potrebné vybudovať v príslušných parametroch kategórie MO(K) 7/30. Dobudovať navrhujeme aj miestnu komunikáciu Stožok – Klokoč.

Aj ostatné existujúce miestne komunikácie funkčnej triedy C3 sa navrhujú dobudovať, resp. rekonštruovať v kategóriách MO(K) 7/30, MO(K) 6/30. Súčasne je potrebné odstrániť líniové, prípadne bodové dopravné závady. Ostatné komunikácie funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované a rozšírené podľa miestnych priestorových podmienok.

Nové rozvojové plochy sú navrhnuté tak, že maximálne využívajú sieť existujúcich miestnych komunikácií. Len pre vnútornú dopravnú obsluhu rozvojových plôch č. 1, 2, 4, 8, 9, 18, 21, 29, 30 sa navrhujú nové úseky miestnych komunikácií. Komunikácie budú budované vo funkčnej triede C3, kategórii MO 7/30, niektoré úseky ako upokojené komunikácie vo funkčnej triede D1. Navrhované miestne komunikácie sú riešené primárne ako dopravné okruhy. Do ich úplného dobudovania a zokruhovania je však potrebné aplikovať dočasné riešenie v podobe obrátisk. Miestne komunikácie a ich napojenia budú riešené v zmysle STN 73 6110 a STN 73 6102. Celková dĺžka navrhovaných komunikácií presahuje 4 km. Zoznam navrhovaných komunikácií je v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Celkový prehľad navrhovaných komunikácií podľa funkčných tried

Lokalizácia	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
rozvoj. plocha 1	C3 – MO7/30	338
rozvoj. plocha 2	C3 – MO 7/30 D1 – MOU	493 67
rozvoj. plocha 4	D1 – MOU	114
rozvoj. plocha 8, spojnica s časťou Krné	C2 – MO 7,5/40	206
rozvoj. plocha 9	D1 – MOU	284
rozvoj. plocha 18	D1 – MOU	94
rozvoj. plocha 21	D1 – MOU	274
rozvoj. plochy 29, 30	C3 – MO 7/30 C3 – MO 7/30 D1 – MOU C3 – MO 7/30 D1 – MOU	1292 247 162 205 120
podružná spojnica s časťou Krné	C3 – MO 7/30	259

Nespevnenými alebo spevnenými komunikáciami – poľnými a lesnými cestami sú dopravne obsluhované lesy a pasienky v rámci katastrálneho územia, ako aj niektoré odľahlejšie lazy (Pastorkovci, Králikovci, Štefanovci). Hlavné komunikácie navrhujeme rekonštruovať v parametroch P4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami, ostatné v parametroch P3,5/30, resp. P3,0/30.

Statická doprava

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú v centrálnej časti obce pri zariadeniach občianskej vybavenosti, ako aj pri cintoríne, bytových domoch a pri areáli spol. Slovnaft. Parkoviská v zásade kapacitne postačujú súčasným potrebám. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatravnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2.

Parkoviská je potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti (v rámci rozvojovej plochy č. 22), ako aj bytových domov a rekreácie. Takto vzniknuté nároky na statickú dopravu je potrebné riešiť v zmysle požiadaviek STN 73 6110/Z2 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5.

Nové verejné parkovisko s kapacitou cca 20 stojísk navrhujeme pri existujúcom športovom areáli. Ďalšie parkoviská sa uvažujú v rekreačnom areáli v rozvojovej ploche č. 30. Podľa doterajšej ÚPD sa tu počítalo s potrebou 50 stojísk a ďalšie budú pre prechodne

ubytovaných v penziónoch. Namiesto jedného záchytného parkoviska sa tu preferuje viacero menších parkovísk, ktorých polohu nie je v súčasnosti možné presne stanoviť. Plochy statickej dopravy bude ďalej predstavovať rozvojová plocha č. 25, určená pre výstavbu garáží obyvateľov bytových domov. Kapacita tejto rozvojovej plochy je 90 garážových stojísk.

Nemotorová doprava

Nové chodníky sú vybudované pozdĺž priečahu cesty III. triedy v strednej časti zastavaného územia obce po kostol. Chodníky chýbajú v dolnej časti zastavaného územia. Navrhujeme dobudovať chodníky pre chodcov pozdĺž cesty III. triedy v zastavanom území obce až po jej napojenie na cestu I/16, kde sa nachádza autobusová zastávka väčšiny spojov. Ďalej sa v rámci centrálnej zóny obce počítá s chodníkom, ktorý prepojí hlavný uzlový priestor obce so športovým areálom.

V nových rozvojových plochách – obytných uliciach sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž všetkých navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C3 a C2. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110.

V riešenom území je vyznačená cyklistická trasa (Hontianska cyklomagistrála) po miestnych komunikáciách a po ceste III. triedy. Cyklistickú trasu je vhodné dobudovať hlavne v úseku Stožok – Krné (s pokračovaním do Detvy), čím by sa zlepšili podmienky pre cyklistickú dopravu do okresného mesta. Okrem toho sa navrhuje jej vetva pozdĺž potoka, s prístupom do navrhovaného športovo-rekreačného areálu. V tejto trase je vhodné zriadiť aj chodník pre chodcov. Pre rozvoj cykloturistiky bude ďalej vyznačená cyklistická trasa Stožok – Víglaš. Cyklistické trasy budú navrhnuté v zmysle STN 73 6110.

Osobná hromadná doprava

Verejná hromadná doprava je realizovaná autobusovou aj vlakovou dopravou. Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako vyhovujúce. Spojenie s Detvou a Zvolenom zabezpečuje 15 párov vlakových spojov v pracovných dňoch. Železničná zastávka je situovaná 200 m od okraja zastavaného územia obce.

Autobusovú zastávku Benzinol pri ceste I/16 obsluhuje denne 69 párov autobusových spojov. Má vybudované zastávkové pruhy. Ďalšia linka s menším počtom spojov zachádza do obce Stožok, kde má 8 zastávok (bez zastávkových pruhov). Ide o linky Detva nám. - Stožok a Hriňová – Kriváň – Detva – Zvolen, Detva – Zvolen, Detva – Zvolen – Banská Bystrica. Zastávky sú vhodne rozmiestnené a požiadavka dostupnosti zastávok do vzdialenosti 500 m je v zásade splnená aj pre navrhované rozšírenie zástavby, s výnimkou najodľahlejších lazov a rozvojových plôch č. 8 a 23. Z tohto dôvodu navrhujeme v rámci rozvojovej plochy č. 8 umiestniť novú autobusovú zastávku.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie, odpady), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Hlavným líniovým zdrojom hluku je rýchlostná cesta R2 a v menšej miere aj železničná trať. Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Nové rozvojové plochy sú navrhované mimo ochranných pásiem rýchlostnej cesty, železnice i ciest III. triedy. Výraznejšia záťaž obytnej zástavby hlukom sa preto nepredpokladá. Pred začatím výstavby v rozvojových plochách situovaných najbližšie k uvedeným dopravným líniam (najmä v prípade rozvojových plôch č. 7, 8) je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle uvedenej vyhlášky za účelom prípadného návrhu protihlukových opatrení, ktoré majú byť realizované investormi. Pre čiastočnú elimináciu negatívnych dopadov dopravy sa navrhuje výsadba izolačnej zelene pozdĺž železničnej trate.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Stav zásobovania pitnou vodou

Katastrálnym územím medzi cestou I. triedy a tokom Slatina je vedené vodovodné potrubie skupinového vodovodu HLF – Zvolenská Slatina (oceľ DN 500 mm, resp. HDPE D 315 mm).

V obci Stožok je vybudovaný vlastný verejný vodovod pre zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou. Z verejného vodovodu je zásobovaná väčšina domácností. V 90. rokoch sa uskutočnilo rozšírenie vodovodu.

Akumulácia pitnej vody je vo vodojeme s objemom $2 \times 100 \text{ m}^3$, s kótou minimálnej hladiny 465,00 m n.m. Zdrojom vody pre verejný vodovod sú zachytené štyri pramene na obcou v lokalite Šusty, s predpokladanou celkovou výdatnosťou vodného zdroja 3,2 – 3,7 l/s. Vodovod je prepojený zásobným potrubím PE 100 dĺžky 789 m na existujúci verejný vodovod HLF DN 500, čím je možné obec zásobovať z dvoch zdrojov, v prípade nedostatočnej výdatnosti miestnych vodných zdrojov. Prívodný rad do vodojemu je z rúr PVC DN 90 dĺžky 1120 m. Zásobný rad a rozvodné potrubie je z rúr PVC D90. Celková dĺžka vodovodu v obci je 5879,5 m. Pre potreby poľnohospodárskej výroby bol vybudovaný samostatný vodovod bývalého družstva.

Rozptýlená zástavba lazničkeho osídlenia (nad centrálnou časťou obce) v južnej časti katastrálneho územia je pitnou vodou zásobovaná z vlastných domových studní.

V lokalite Pľžikovci je v súčasnosti vybudovaný miestny vodovod s vlastným vodným zdrojom. Tento vodovodný systém je v nevyhovujúcom technickom stave.

Výpočet potreby vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond a občiansku vybavenosť. Výpočet je prevedený v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Súčasný počet obyvateľov: 1003

Výpočet priemernej dennej potreby vody Q_p

- Bývanie: $1003 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 135\,405 \text{ l/deň} = 1,567 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $1003 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 25\,075 \text{ l/deň} = 0,290 \text{ l/s}$
- Výroba: $20 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 3\,000 \text{ l/deň} = 0,035 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $163\,480 \text{ l/deň} = 1,892 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej dennej potreby vody Q_m

- $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 1,6$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_m = 163\,480 \times 1,6 = 261\,568 \text{ l/deň} = 3,027 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej hodinovej potreby vody Q_h

- $Q_h = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_h = 261\,568 \times 1,8 = 470\,822 \text{ l/deň} = 5,449 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej potreby vody Q_r

- $Q_r = Q_p \times 365$
- $Q_r = 163\,480 \times 365 = 59\,670\,200 \text{ l} = 59\,670 \text{ m}^3$

Predpokladaný počet obyvateľov na konci návrhového obdobia: 1386

Výpočet priemernej návrhovej dennej potreby vody Q_{pn}

- Bývanie: $1386 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 187\,110 \text{ l/deň} = 2,166 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $1386 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 34\,650 \text{ l/deň} = 0,401 \text{ l/s}$
- Rekreácia: $200 \times 200 \text{ l/lôžko/deň} = 40\,000 \text{ l/deň} = 0,463 \text{ l/s}$
- Výroba: $35 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 5\,250 \text{ l/deň} = 0,061 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $267\,010 \text{ l/deň} = 3,090 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej dennej potreby vody Q_{mn}

- $Q_{mn} = Q_{pn} \times k_d$ ($k_d = 1,6$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_{mn} = 267\,010 \times 1,6 = 427\,216$ l/deň = 4,945 l/s

Výpočet maximálnej návrhovej hodinovej potreby vody Q_{hn}

- $Q_{hn} = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_{hn} = 427\,216 \times 1,8 = 768\,989$ l/deň = 8,900 l/s

Výpočet ročnej návrhovej potreby vody Q_m

- $Q_m = Q_{pn} \times 365$
- $Q_m = 267\,010 \times 365 = 97\,458\,650$ l = 97 458 m³

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m ³ /r)	59 670	97 458
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	1,892	3,090
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	3,027	4,945
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	5,449	8,900

Návrh zásobovania pitnou vodou

Prírastok potreby vody vzhľadom k obmedzenej výdatnosti miestnych vodných zdrojov navrhujeme pokrývať zo skupinového vodovodu HLF. V prípade, že existujúce pripojenie nebude kapacitne postačujúce pre potreby obce Stožok, je potrebné uvažovať so zvýšením dimenzie existujúceho pripojenia, nie s budovaním nového odbočenia. Vzhľadom na vysoký tlak v skupinovom vodovode bude za pripojením vybudovaná redukčná šachta s osadeným redukčným tlakovým ventilom. Zásobovanie nových rozvojových plôch pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Vzhľadom k rozsahu navrhovaných rozvojových plôch a predpokladanému prírastku potreby vody, je nevyhnutné zvýšenie kapacít akumulácie o 2x100 m³. Navrhuje sa nový vodojem - pri existujúcom vodojeme. Pre zabezpečenie dostatočných tlakových pomerov vo vodovodnej sieti vo vyššie položených lokalitách sa navrhujú tlakové čerpacie stanice. Uvedené sa týka osady Plžíkovci (vrátane rozvojových plôch č. 14 a 15) a osady Šakovci (vrátane rozvojových plôch č. 19 a 20).

Nové potrubie sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Odporúča sa tiež rekonštrukcia starších rozvodov. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z

polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomerových šachtách osadených na verejne prístupnom priestranstve. Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom projektovej dokumentácie. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN.

Vodovodné potrubie bude okrem zabezpečovania potreby pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo slúžiť aj pre požiarnu potrebu. Na vetvách budú osadené požiarne hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

Obec Stožok má v súčasnosti čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Z jadrovej časti obce sú splaškové vody odvádzané cez kanalizačné zberače A, B, C v celkovej dĺžke 1486,9 m a ďalším zberačom v dĺžke 163,1 m odvedené do MB ČOV s kapacitou 2 x 150 EO. Z bytových domov sú splaškové vody privádzané cez kanalizačné zberače o celkovej dĺžke 187,8 m a sú odvádzané do MB ČOV s kapacitou 48 EO. Celková dĺžka splaškovej kanalizácie je 1674,7 m. Nehnutelnosti nepripojené na splaškovú kanalizáciu a na lazoch riešia odvádzanie splaškových vôd do vlastných žúmp.

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd je odvodené z výpočtu potreby pitnej vody a je rekapitulované v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	97 458
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	3,090
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	4,945
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	8,900

Návrh odvádzania splaškových vôd

Systém existujúcej kanalizácie obce sa zachováva. Navrhuje sa odkanalizovanie všetkých nových rozvojových plôch a zostávajúcich častí zástavby sústreďeného osídlenia, ktoré nie sú pokryté jednotnou kanalizáciou. Na splaškovú kanalizáciu budú napojené aj lepšie dostupné osady Pížikovci a Šakovci. V navrhovaných koridoroch miestnych komunikácií bude kanalizačné potrubie umiestnené pod vozovkou.

Všetky navrhované rozvojové plochy budú odkanalizované gravitačne. Rozšírená stoková sieť bude z potrubí PVC DN 300 mm. Kanalizačné prípojky budú z PVC, jednoduché (DN 150) alebo združené (DN 200), realizované pripojením cez odbočku 300/150(200). Pripojenie nehnuteľností bude cez revíziu šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve.

Gravitačná kanalizácia bude navrhnutá na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností. Navrhované rozšírenie plôch pre zástavbu a nárast počtu napojených nehnuteľností si vyžaduje potrebu intenzifikácie existujúcej ČOV na 1500 E.O.

Technické riešenie odkanalizovania bude predmetom podrobnej projektovej dokumentácie. Približné trasovanie jednotlivých stôk je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“. Ochranné pásmo kanalizácie je podľa zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme je možná stavebná činnosť len so súhlasom prevádzkovateľa kanalizácie.

Riešenie odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových plôch musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

V odľahlejších lokalitách rozptýleného osídlenia lazov, kde nie je budovanie splaškovej kanalizácie uskutočniteľné, sa majú zriaďovať malé domové čistiarne odpadových vôd a vodotesné žumpy. Odvádzanie odpadových vôd je potrebné riešiť v súlade s § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a NV SR č. 269/2010 Z.z., ktorými sa stanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov prečistenia odpadových vôd, vrátane podmienok pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku.

Odvádzanie dažďových vôd

Dažďová kanalizácia je vybudovaná v jadrovej časti obce v dĺžke 593,3 m a na odvod dažďových vôd z lokality športového areálu v dĺžke 228,8 m. Inde sú dažďové vody odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy a priekopami.

Väčšina dažďových vôd by sa mala zadržiavať na pozemkoch budov v zastavanom území (obytných, výrobných, rekreačných) akumuláciou do zberných nádrží, retenčných jazierok, dažďových záhrad a následne využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu retenčnej schopnosti územia a tým aj k potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie.

V rozvojových plochách v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou stavebných zámerov (retencia dažďovej vody a jej využitie, retenčné nádrže, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje riešiť vybudovaním sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody, s riešením vsakovania do podlažia prostredníctvom vsakovacích jám. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavňových a manipulačných plôch) by sa mali preferovať polopriepustné

povrchy vytvorené zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby, prerušené plochami zelene a realizovať opatrenia na spomalenie povrchového odtoku z parkovísk. Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku zo zastavaného územia obce a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavných plôch, budú tieto vody prečistené zachytením plávajúcich látok, resp. osadením lapačov na zachytávanie ropných látok. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody VN

Obec Stožok je zásobovaná elektrickou energiou z vzdušných vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete SSE – Distribúcia, a. s. Kmeňové vonkajšie vedenie VN 22 kV predstavuje linka č. 306, napojená z transformovne 110/22 kV. Z kmeňového vedenia VN 22 kV odbočujú vonkajšie prípojky k transformačným staniciam. Prípojky sú jednostranné, bez ďalšieho zokruhovania v sieti. Transformačné stanice sú stožiarové, vystrojené transformátormi 22/0,4 kV. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám.

Katastrálnym územím obce Stožok, nad osadou Plžikovci, prechádza trasa elektrického vedenia VN 110 kV č. 7 883 Lučenec – Lieskovec. Paralelne s týmto vedením je rezervovaný výhľadový koridor na výstavbu 2x400 kV vedenia ZVN v trase PVE Ipeľ – Medzibrod – Horná Ždaňa. Koridor ZVN je navrhnutý v zmysle ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, v znení zmien a doplnkov a podľa požiadaviek SEPS, a.s.

Pri vyvolanom budovaní resp. prekládkach elektrických vedení VN, ZVN je potrebné zabezpečiť, aby boli použité technické opatrenia zabraňujúce usmrcovaniu vtákov.

V riešenom území bola vybudovaná fotovoltaická elektráreň (medzi železnicou a rýchlostnou cestou R2).

Výpočet spotreby elektrickej energie

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pre navrhovanú občiansku vybavenosť, rekreačné, výrobné a zmiešané územie podnikateľských aktivít s bývaním je spotreba elektrickej energie určená na základe odhadu. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 1416 kW.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	20 b.j.	63
2	48 b.j.	151
3	3 b.j.	10
4	11 b.j.	35
5	9 b.j.	28
6	14 b.j.	44
7	6 b.j.	19
8	36 b.j.	113
9	14 b.j.	44
10	12 b.j.	38
11	9 b.j.	28
12	5 b.j.	16
13	11 b.j.	35
14	5 b.j.	16
15	4 b.j.	13
16	5 b.j.	16
17	5 b.j.	16
18	10 b.j.	32
21	15 b.j.	47
22	-	34
23	6 b.j.	19
24	-	23
25	-	0
26	-	5
27	-	40
28	-	40
29	60 b.j.	189
30	200 návšt.	200
31	3 b.j.	10
prieluky	29 b.j.	92
Spolu		1416

Transformačné stanice

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce trafostanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Navrhované riešenie počíta so zvyšovaním inštalovaného výkonu existujúcich transformačných staníc a s výstavbou viacerých nových transformačných staníc (s označením v grafickej časti TS-A, TS-B, TS-C, TS-D, TS-E, TS-F).

Navrhovaná transformačná stanica TS-A s výkonom 630 kVA bude slúžiť pre zásobovanie rozvojových plôch č. 2, 3, 4, 5, 6, 7 a čiastočne č. 29. Ďalšia transformačná stanica TS-B s výkonom 630 kVA (prípadne 1000 kVA) bude zabezpečovať energetické nároky rozvojových plôch č. 29 a 30. Podľa potrieb navrhovaného rekreačno-športového areálu je možné zriadiť preň samostatnú transformačnú stanicu, ako aj zvýšiť výkon existujúcej transformačnej stanice pri majeri na 630 kVA. Navrhovaná transformačná stanica TS-D s výkonom 250 kVA pokryje nároky rozvojovej plochy č. 8. Rozvojové plochy č. 10, 11, 12,

13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 budú elektrickou energiou zásobované primárne z navrhovanej transformačnej stanice TS-C s výkonom 630 kVA. Navrhované transformačné stanice TS-E a TS-F budú slúžiť pre navrhované výrobné areály – rozvojové plochy č. 27 a 28. Potrebné výkony transformačných staníc budú závisieť od druhu budúcej výroby alebo skladovej prevádzky. Ostatné navrhované rozvojové plochy a prieluky budú zásobované z kapacitných rezerv existujúcich transformačných staníc, podľa potreby s posilnením ich výkonu. Súčasne odporúčame prebudovanie existujúcich transformačných staníc na objekty s vnútorným vyhotovením (kioskové), osobitne tých, ktoré sú situované v zastavanom území obce.

Existujúce koridory elektrických vedení VN 22 kV kolidujú s existujúcou i navrhovanou zástavbou. Osobitne je žiaduce nahradiť nadzemné elektrické vedenie prechádzajúce centrálnou zónou obce a navrhovanou rozvojovou plochou č. 9 zemným káblovým vedením. Kábel bude vedený pozdĺž existujúcich a navrhovaných miestnych komunikácií a napájať bude aj transformačné stanice na odbočkách prekladaného nadzemného elektrického vedenia. Zemným káblovým vedením budú zokruhované aj navrhované transformačné stanice TS-A, TS-B. Ostatné elektrické vedenia je potrebné rešpektovať, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. a príslušné normy STN.

Rozvody NN

Navrhované rozvody NN budú vedené v zemných káblových ryhách káblami typu AYKY. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovolený úbytok napätia. V jednotlivých rozvojových plochách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skriniach, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

Všetky ulice sú pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových plochách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svetidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Na vonkajších rozvodoch budú umiestnené kužeľové stožiare verejného osvetlenia, s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza plynovodná distribučná sieť vo vlastníctve, resp. v prevádzke SPP – distribúcia, a.s. Plynofikované je súvisle urbanizované územie obce, lazy s rozptýleným osídlením sú bez plynovodu. Primárnym zdrojom zemného plynu je regulačná stanica RS 1200, ktorá sa nachádza v k.ú. Stožok a jej kapacita je využitá asi len na 20%. K regulačnej stanici je privedená VTL prípojka DN 80 PN 6,3 MPa, vysadená z vysokotlakového plynovodu DN 300 PN 6,3 MPa. V k.ú. Stožok sa ďalej nachádza SKAO Stožok pre VTL + kábel na anódu + uzemnenie (koľajnica hrebeňová, hrubostenná rúra).

Distribučná sieť v obci je strednotlaková, z materiálu PE s maximálnym prevádzkovým tlakom do 100 kPa.

Výpočet spotreby plynu

Spotreba plynu je pre rozvojové plochy s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N_{IBV} \times HQ_{IBV})$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N_{IBV} \times RQ_{IBV})$

(N_{IBV} = počet odberateľov v kategórii domácnosť – IBV, HQ_{IBV} = max. hodinový odber pre IBV, RQ_{IBV} = max. ročný odber pre IBV).

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 3. $HQ_{IBV} = 1,5 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Spotreba plynu bola vypočítaná pre navrhované rozvojové plochy s obytnou funkciou (bez rozvojových plôch č. 19, 20, ktoré nebudú napojené na plynovod). Na základe odhadu bola stanovená pre zariadenie občianskej vybavenosti, pre rekreačné, výrobné a zmiešané územie. Takto vypočítaný prírastok ročnej spotreby zemného plynu je $994\,250 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Uskutočnenie investičných opatrení na zníženie energetickej spotreby pri výrobe tepla a zvyšujúci sa podiel alternatívnych palív zníži prírastok spotreby zemného plynu oproti výpočtu na základe kapacít rozvojových plôch.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/rok)
1	20 b.j.	30	48500
2	48 b.j.	72	116400
3	3 b.j.	4,5	7275

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m ³ /hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m ³ /rok)
4	11 b.j.	16,5	26675
5	9 b.j.	13,5	21825
6	14 b.j.	21	33950
7	6 b.j.	9	14550
8	36 b.j.	54	87300
9	14 b.j.	21	33950
10	12 b.j.	18	29100
11	9 b.j.	13,5	21825
12	5 b.j.	7,5	12125
13	11 b.j.	16,5	26675
14	5 b.j.	7,5	12125
15	4 b.j.	6	9700
16	5 b.j.	7,5	12125
17	5 b.j.	7,5	12125
18	10 b.j.	15	24250
21	15 b.j.	21	36375
22	-	15	24250
23	6 b.j.	9	14550
24	-	10	16167
25	-	0	0
26	-	0	0
27	-	15	24250
28	-	15	24250
29	60 b.j.	90	145500
30	200 návšt.	50	80833
31	3 b.j.	4,5	7275
prieluky	29 b.j.	43,5	70325
Spolu		613,5	994250

Návrh riešenia zásobovania plynom

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje vo všetkých nových rozvojových plochách, určených pre bývanie, s výnimkou rozvojových plôch č. 19 a 20. Tieto plochy sa nachádzajú v odľahlejšej lazníckej lokalite Šakovci a jej pripojenie na plynovod by nebolo ekonomicky efektívne. Taktiež nie je potrebné napojiť na plynovod rozvojové plochy určené pre zberný dvor a výstavbu garáží. Rozvojové plochy pre rozšírenie výrobného územia budú na plynovod napojené len v prípade, ak to budú vyžadovať technologické zariadenia. Potrubia navrhovaného plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne pod komunikáciami, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Približné trasovanie navrhovaných STL plynovodov je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnu v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Skrinky s meračmi spotreby plynu budú osadené v oplotení každého odberateľa.

Vzhľadom na rozsah rozvojových zámerov sa nepredpokladá, že nárast odberu plynu vyvolaný vznikom nových odberateľov v nových rozvojových plochách si vyžiada následné investície do existujúcich plynovodov alebo regulačnej stanice.

Pri realizácii výstavby sa vyžaduje dodržiavanie ochranných a bezpečnostných pásiem plynárenských zariadení, v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. Ochranné pásmo plynovodu je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

Zásobovanie teplom

Väčšina domácností, objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TÚV aj naďalej využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiču potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou. Tiež možno predpokladať, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TÚV.

Výhľadovo je žiaduce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje (aspoň podielom 20%). V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu v obci. Ich implementáciu môže urýchliť rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

Ostatné energetické siete

Riešeným územím prechádza potrubie produktovodu. Je vedené paralelne so železničnou traťou a ukončené v termináli spoločnosti Slovnaft.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Miestna telekomunikačná sieť obce je zabezpečená prevažne vzdušným vedením. Tieto vedenia by sa mali nahradiť zemnými káblowymi vedeniami.

Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové plochy. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku.

Potreba TS bola na základe uvažovaného nárastu počtu obyvateľov a nebytových prevádzok určená nasledovne (stav + návrh):

- trvale obývané byty: 326+207 TS
- občianska vybavenosť: 10+5 TS
- rekreácia: 0 + 20 TS
- výroba: 8+4 TS
- celková návrhová potreba TS: 580 TS

Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž cestných komunikácií, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami. Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej plochy. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti, najmä bezdrôtovej technológii, nie je účelné technické riešenie podrobne špecifikovať. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, fax, káblová televízia, rýchly internet, prípadne aj bezpečnostné služby, kamerové systémy a ďalšie inteligentné systémy.

Územie je vyhovujúco pokryté signálom mobilných operátorov. V areáli Slovnaftu je vysielateľ spol. Slovak Telekom. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov.

V obci je zriadený miestny rozhlas. Vysielač je v budove obecného úradu. Rozvody miestneho rozhlasu sa vybudujú aj v navrhovaných rozvojových plochách.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované žiadne významnejšie zariadenia civilnej ochrany. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory môžu slúžiť pre ukrytie obyvateľstva.

V zmysle § 4 vyhlášky č. 532/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov nie je v územnoplánovacej dokumentácii potrebné navrhovať žiadne ochranné stavby. V existujúcej zástavbe, ako aj v nových rozvojových plochách, sa predpokladá výstavba jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne v pivničných priestoroch rodinných

domov. Ukrytie obyvateľov sa bude zabezpečovať podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu.

Riešenie záujmov civilnej ochrany musí byť v súlade s ďalšími vyhláškami, vyplývajúcimi zo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov:

- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

2.13 Konceptia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Znečistenie ovzdušia

V obci Stožok je jeden veľký zdroj znečisťovania ovzdušia (Slovnaft, a.s.) a tri stredné zdroje znečisťovania ovzdušia (BETON BAU, s.r.o., PK Doprastav, a.s., PNEU DT, s.r.o.). Stav ovzdušia v obci je tiež ovplyvnený existujúcimi strednými a veľkými zdrojmi v okolitých mestách, ako aj intenzívnou automobilovou dopravou na rýchlostnej ceste R2 (líniový zdroj znečistenia). Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v posledných dvoch dekádach k poklesu. Dôvodom tohto vývoja bol útlm priemyslu a plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov v obci a okolitých sídlach.

Tab.: Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Detva podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2011	30,803	3,136	90,509	72,815	22,773
2012	17,615	2,429	57,301	66,520	26,532
2013	20,483	2,300	64,327	67,150	29,295
2014	26,235	3,192	60,856	69,383	20,048
2015	30,619	1,890	90,297	57,551	20,064

Zdroj: NEIS

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Kvalita povrchových vôd sa sleduje na rieke Slatina – v profiloch Slatina – Pstruša (rkm 21,3) a Slatina – Zvolen (rkm 19).

Znečistenie drobných vodných tokov v území nie je monitorované. Nad zastavaným územím obce sa predpokladá len minimálna miera znečistenia.

Znečistenie podzemných vôd spodných horizontov sa v území nepredpokladá. Kvalita vody vo vodnom zdroji, z ktorého je obec zásobovaná pitnou vodou, spĺňa hygienické limity.

Zaťaženie prostredia hlukom

Hluk z dopravy na rýchlostnej ceste R2 (v menšej miere aj zo železnice) zasahuje severný okraj obce, kde je situované výrobné územie. Navrhované opatrenia sú uvedené v kap. 2.12.1 Doprava.

Vodná a veterná erózia

Vodná erózia lokálne postihuje strmšie svahy so sklonom nad 15°, ktoré sú nedostatočne chránené vegetáciou. Vodnej erózii napomáha pôdny kryt kambizemí, ktoré sú málo odolné voči eróznej degradácii. Vodná erózia sa v riešenom území prejavuje prevažne výmoľovou eróziou.

K veternej erózii pôd dochádza len výnimočne na ornej pôde. Keďže v území prevládajú stredne ťažké a ťažké pôdy, je vo všeobecnosti pôsobenie veternej erózie minimálne.

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. boli poľnohospodársky využívané pozemky v riešenom území (v k.ú. Stožok) ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 Zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Radiačné zaťaženie a seizmicita

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – riešené územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika.

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 7° MSK-64.

Riešenie odpadového hospodárstva

Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci. Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu. Obec má zavedený triedený zber odpadu pre väčšinu komodít. Drobný stavebný odpad sa zabezpečuje zberom do veľkých kontajnerov. ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území 2 bývalé

(odvezené) skládky. Ďalej tu eviduje environmentálnu záťaž DT (006) / Stožok – terminál Slovnaft (skladovanie a distribúcia PHM a mazadiel), ktorá je registrovaná ako sanovaná / rekultivovaná lokalita.

Zberný dvor, prípadne aj s kompostoviskom sa navrhuje umiestniť v rozvojovej ploche č. 26, pri hospodárskom dvore. V navrhovaných uliciach je potrebné rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu. Nakladanie s odpadmi na území obce musí byť v súlade s § 81 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ďalej v oblasti odpadového hospodárstva odporúčame:

- rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať
- zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a smetísk

Navrhované opatrenia starostlivosti o životné prostredie

V oblasti starostlivosti o životné prostredie sa navrhujú špecifické opatrenia, rozdelené do viacerých kategórií. Spolu s navrhovanými opatreniami na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity viaceré z nich vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov, umiestnených po vrstevniciach
- optimalizácia agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, napr. orba po vrstevnici, zvýšiť podiel bezorbového obrábania pôdy, upraviť spôsob členenia pôdy na pôdne celky, svahy so sklonom nad 12° nevyužívať ako ornú pôdu, na svahoch s ornou pôdou so sklonom nad 7° vykonávať protieróznu ochranu
- pri poľnohospodárskych činnostiach dodržiavať ďalšie opatrenia Programu poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach, v zmysle vyhlášky č. 199/2008 Z.z.
- realizovať hydrotechnické opatrenia na horných úsekoch tokov na zachytávanie a retenciu prívalových vôd, napr. poldre, hrádzky
- rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov a podmienky ich ochrany
- eliminácia nepriaznivých účinkov kontaktu vodných tokov s poľnohospodárskou pôdou a zastavaným územím obce založením nárazníkových pásov s funkčnými brehovými porastmi, trvalými trávnymi porastmi a sprievodnou drevinovou vegetáciou
- výsadba protieróznej a pôdoochranej drevinovej vegetácie na strmších svahoch

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva a na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- výsadba pásu alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov
- výsadba pásu alebo línie izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- počas ťažby i po skončení ťažby v kameňolome realizovať opatrenia na elimináciu vplyvov ťažby na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a zrealizovať výsadbu líniovej zelene s hygienickou funkciou v priestore medzi kameňolomom a existujúcou zástavbou
- revitalizácia a výsadba línií zelene (stromoradiá a alejí) a vegetačných pásov pozdĺž účelových komunikácií, poľných ciest, na medziach
- zvýšiť podiel zhodnocovaného odpadu v zmysle cieľov programu odpadového hospodárstva obce
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a smetísk
- netolerovať v území zaburinené plochy - ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilnenie ekologickej osvetly medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- pre čistenie odpadových vôd v lazničkom osídlení uvažovať s decentralizovaným spôsobom - formou malých čistiarní odpadových vôd
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia
- rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov inonizujúceho žiarenia

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie sídelnej vegetácie

- výsadba zelene z miestne pôvodných druhov drevín a zvyšovanie podielu prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- úprava zelených pásov a predzáhradiek pozdĺž komunikácií v zastavanom území
- postupné nahradenie alergénnych drevín, ako aj kompozične a krajinársky nevhodných drevín vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

Z hľadiska ochrany prírodných zdrojov a ložísk nerastov je v riešenom území potrebné rešpektovať:

- výhradné ložisko s určeným DP, CHLÚ (499)
- ložisko nevyhradeného nerastu LNN (4 340)

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V riešenom území si zvýšenú ochranu vyžadujú tieto plochy:

- záplavové územie, vymedzené záplavovými čiarami
- územia ochrany prírody a krajiny (PR Pstruša, CHVÚ Poľana)
- plochy navrhované na biocentrá a biokoridory
- výhradné ložisko

2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch

Navrhujú sa len zábery poľnohospodárskej pôdy. Zábery lesných pozemkov sa nepredpokladajú.

Poľnohospodárska pôda má na celkovej výmere katastrálneho územia dominantný podiel 71,3%. Z hľadiska pôdných typov je riešené územie pomerne diferencované. Na nive Slatiny sa vyvinuli fluvizeme glejové, pseudogleje, lokálne až gleje, v hornatej časti na vulkanických zvetralinách vznikli kambizeme.

Väčšina pôd má strednú erodovateľnosť. Oblasť s výraznou erodovateľnosťou sa nachádza vo východnej a juhovýchodnej časti katastrálneho územia. Viazaná je na kambizeme na výrazných až príkrych svahoch. Malá erodovateľnosť bola zistená v severnej časti katastrálneho územia a viaže sa na fluvizeme glejové na nive Slatiny a pseudogleje.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu na poľnohospodárskej pôde poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 11 – fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
- 57 – pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 61 – kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké (lokálne kambizeme andozemné)
- 71 – kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 77 – kambizeme (typ) plytké na vulkanických horninách, stredne ťažké
- 81 – kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké
- 94 – gleje, stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké
- 00 – pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy)

Najkvalitnejšia pôda v katastrálnom území Stožok podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. je určená týmito kódmi BPEJ: 0711002, 0757202, 0761212, 0761242, 0761312, 0761412, 0771242, 0861312. Najkvalitnejšie pôdy sa nachádzajú prevažne na nive Slatiny, kde vytvárajú súvislý pás. Vyskytujú sa však v početných enklávach aj v zastavanom území obce a v kontakte s ním. Podľa zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov sú na základe kódov BPEJ zaradené do 5., 6. a 7. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality.

Závlahy v riešenom území nie sú vybudované. V správe Hydromeliorácie, š.p. sú dva odvodňovacie kanály vybudované v r. 1964 v rámci stavby „OP a ÚT Krno“ (kanál A evid. č. 5311 079 003 s dĺžkou 0,168 km, kanál B evid. č. 5311 079 003 s dĺžkou 0,942 km) a tri kanály vybudované v rokoch 1990 – 1991 v rámci stavby „OP Agrokomplex Zvolen I.“ (evid. č. 5311 259 001 s dĺžkou 1,085 km, evid. č. 5311 259 003 s dĺžkou 0,310 km, evid. č. 5311 259 004 s dĺžkou 0,522 km). Okrem toho je v severnej časti katastrálneho územia

vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom iného vlastníka.

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Možnosti intenzifikácie existujúcej zástavby sú minimálne, bolo preto nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde. Navrhovaný rozsah zástavby a záberov poľnohospodárskej pôdy odráža mimoriadny záujem o výstavbu rodinných domov v obci, podložený konkrétnymi žiadosťami vlastníkov pozemkov.

Kompaktné väčšie lokality sú definované ako rozvojové plochy. Sú označené v celej grafickej časti číslami (č. 1 - 31). Okrem toho sa počíta aj s menšími prielukami a jednotlivými plochami pre výstavbu 1 rodinného domu. Sú označené len vo výkrese vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch - značkami P1 – P29.

Časť rozvojových plôch bola zahrnutá už v doterajšej územnoplánovacej dokumentácii (ÚPD), nejde preto o nové zábery poľnohospodárskej pôdy. To sa týka rozvojových plôch č. 1, 9, 18, 21, 29, 30 a sčasti aj rozvojových plôch č. 2, 5, 12 a 31, ako aj viacerých prieluk.

Vzhľadom k rozloženiu najkvalitnejšej pôdy v katastrálnom území podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. nebolo úplne možné vyhnúť sa záberom najkvalitnejšej pôdy. Jej navrhované zábery však navrhovaná urbanistická koncepcia minimalizuje a uprednostnené boli návrhy na menej kvalitnej pôde.

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie obce, resp. na existujúcu zástavbu obce Stožok a osady Krné. Pritom bolo potrebné prihliadať na náročnosť terénu a existenciu infraštruktúry – komunikácií a inžinierskych sietí. Rozvojové plochy č. 27 a 28 pre rozšírenie výrobného územia sa síce nachádzajú na najkvalitnejšej pôde, ale táto je už značne fragmentovaná existujúcimi výrobnými a energetickými areálmi.

Podľa druhu pozemku ide pri navrhovaných záberoch o trvalé trávne porasty a ornú pôdu; v malej miere sa zástavba navrhuje aj v záhradách. Len rozvojová plocha č. 26 pre zberný dvor je lokalizovaná na nepoľnohospodárskej pôde. Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Pre verejnoprospešnú stavbu sú rezervované rozvojová plocha pre zariadenie sociálnych služieb, resp. zdravotnícke zariadenie, plochy pre garáže a zberný dvor. Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch návrhových etáp výstavby podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Tab.: Prehľad o štruktúre poľnohospodárskej pôdy v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP			Užív. PP	Vybud. hydrom. zariad.	Čas. etapa realiz	Iná inform.
				v ha	Z toho Skupina BPEJ	z toho v ZÚO				
1	Stožok	bývanie	2,4620	2,4470	0761212/6 0761312/6 0757202/6	0	FO	–	I.	doterajšia ÚPD
2	Stožok	bývanie	9,4680	9,2490	0761212/6 0761312/6 0757202/6 0761012/6 0757402/7	0	FO	–	II.	doterajšia ÚPD - časť
3	Stožok	bývanie	0,8674	0,8674	0757302/6 0757002/6 0761012/6 0757202/6	0	FO	–	I.	
4	Stožok	bývanie	2,1980	1,9310	0757202/6 0757002/6 0757302/6	0	FO	–	I.	
5	Stožok	bývanie	1,8410	1,8410	0757302/6 0757002/6 0757303/6	0	FO	odvodn	I.	doterajšia ÚPD - časť=15%
6	Stožok	bývanie	2,8120	2,7880	0757002/6 0757302/6	0	FO	odvodn	I.	doterajšia ÚPD - časť=15%
7	Stožok	bývanie	0,6505	0,6505	0757002/6	0	FO	odvodn	I.	
8	Stožok	bývanie	9,3870	9,0670	0757303/6 0757003/6 0757203/6	0	FO	odvodn	II.	
9	Stožok	bývanie	2,5500	2,5120	0761212/6 0761412/6 0757412/7 0757202/6 0757302/6	0	FO	–	I.	doterajšia ÚPD
10	Stožok	bývanie	2,5590	2,5178	0757202/6 0761412/6 0761212/6 0757302/6 0761412/6 0781682/9	0	FO	–	I.	
11	Stožok	bývanie	2,0150	1,9589	0757302/6 0757202/6 0761212/6 0757002/6	0	FO	–	I.	
12	Stožok	bývanie	1,2839	1,2839	0757302/6 0761312/6 0771312/7 0761512/7 0761212/6 0771512/7	0	FO	–	II.	doterajšia ÚPD - časť=15%
13	Stožok	bývanie	2,7630	2,6713	0761212/6 0761512/7 0761412/6	0	FO	–	II.	

Číslo Lok.	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP			Užív. PP	Vybud. hydrom. zariad.	Čas. etapa realiz	Iná inform.
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ	z toho v ZÚO				
					0761312/6 0771212/5 0781682/9					
14	Stožok	bývanie	2,4230	2,4230	0761312/6 0761212/6 0761412/6 0771412/7 0771312/5	0	FO	-	II.	
15	Stožok	bývanie	0,8513	0,8513	0771312/5	0	FO	-	II.	
16	Stožok	bývanie	0,9684	0,9684	0771312/5 0771512/7 0771212/5	0	FO	-	II.	
17	Stožok	bývanie	0,7780	0,7780	0771212/5 0761512/7 0761212/6	0	FO	-	II.	
18	Stožok	bývanie	2,2370	2,1976	0711002/5 0771312/5 0761512/7 0771212/5 0781682/9 0758682/9 0757002/6	0	FO	-	II.	doterajšia ÚPD
19	Stožok	bývanie	1,2710	1,1948	0771242/5 0771442/7	0	FO	-	II.	
20	Stožok	bývanie	0,6820	0,6820	0881682/9 0871442/7 0877462/8	0	FO	-	II.	
21	Stožok	bývanie	2,4380	2,4380	0757302/6 0757002/6 0771242/5 0711002/5	0	FO	-	I.	doterajšia ÚPD
22	Stožok	obč. vybav.	0,6926	0,6512	0757302/6	0	FO	-	I.	VPS
23	Stožok	bývanie	0,9985	0,9985	0757303/6 0757502/7 0757302/6	0	FO	odvodn	II.	
24	Stožok	bývanie, podnik. aktiv.	0,6408	0,6408	0757202/6 0757402/7	0	FO	-	I.	
25	Stožok	garáže	0,3361	0,3361	0757402/7 0757302/6	0	FO	-	I.	VPS
26	Stožok	zberný dvor	0,3608	0	-	-	-	-	I.	VPS, nepof. pôda
27	Stožok	výroba	3,0560	3,0560	0711002/5	0	FO	-	II.	
28	Stožok	výroba	1,7930	1,0870	0711002/5	0	FO	-	II.	
29	Stožok	bývanie	13,6050	13,6050	0757002/6 0757302/6 0794002/8	0	FO	odvodn	II.	doterajšia ÚPD
30	Stožok	šport, rekreácia	7,4670	7,4670	0757002/6 0757302/6 0794002/8	0	FO	odvodn	II.	doterajšia ÚPD
31	Stožok	bývanie	0,7759	0,7759	0757003/6	0	FO	odvodn	I.	
Prie-luky P1-P29	Stožok	bývanie	6,6427	6,6427	0757303/6 0757302/6 0757003/6 0757202/6 0794302/8 0794002/8	0,5860	FO	odvodn - časť	I.	doterajšia ÚPD - časť

Číslo Lok.	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP			Uživ. PP	Vybud. hydrom zariad.	Čas. etapa realiz	Iná inform.
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ	z toho v ZÚO				
					0761212/6 0761412/6 0757412/7 0771212/5 0711002/5 0771312/8 0771242/5 0881682/9 0877462/8 0757502/7					
Spolu				86,5781						

Vysvetlivky: VPS – verejnoprospešná stavba, doterajšia ÚPD – lokalita bola zahrnutá v doterajšej ÚPD

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie nepredpokladá negatívne environmentálne dôsledky. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry prispeje k udržaniu kvality vôd a ovzdušia návrh napojenia nových rozvojových plôch na verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, plynovod, ako aj rozšírenie systému splaškovej kanalizácie a čistenia splaškových odpadových vôd.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie rôznych urbanistických funkcií. Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity, vrátane drobného chovu. Ich úlohou je prevencia potenciálnych negatívnych vplyvov na obytné územie.

Z hľadiska vplyvov na krajinu je v navrhovanom riešení posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie ekostabilizačných, hygienických a pôdochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z návrhu verejnej zelene v centrálnej zóne obce, ako aj z priemetu konkrétnych ekostabilizačných opatrení a návrhu prvkov ÚSES.

Pozitívny vplyv na vodné pomery budú mať navrhované vodozádržné opatrenia, ako aj špecifické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny. Viaceré z navrhovaných adaptačných opatrení prispievajú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia sú podrobne opísané v správe o hodnotení strategického dokumentu.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

V prípade naplnenia predpokladov mierneho prírastku obyvateľov obce dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov. Zvýšenie počtu obyvateľov tiež rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu. Tieto zmeny budú mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Významné pozitívne sociálne dopady bude mať návrh dobudovania sociálnej infraštruktúry – zariadenia sociálnych služieb a zdravotníckeho zariadenia, ako aj pokračovanie v komplexnej revitalizácii centrálnej zóny obce, s úpravami a dotvorením verejných priestranstiev.

Územno-technické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhovaná výstavba v nových rozvojových plochách si vyžiada vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie, strednotlakových rozvodov plynu, elektrických vedení a rozvodov, telekomunikačných rozvodov. V oblasti dopravnej infraštruktúry je nevyhnutné rozšíriť a rekonštruovať miestne komunikácie, dobudovať chodníky pre chodcov. Pre zabezpečenie dopravnej obsluhy nových rozvojových plôch je potrebné vybudovanie miestnych obslužných komunikácií a upokojených komunikácií.

Pri projektovaní stavieb je nutné zohľadňovať všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v zmysle § 56 – 58 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – ZÁVÄZNÁ ČASŤ

Závazná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Z grafickej časti je súčasťou záväznej časti „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

Z hľadiska priestorového usporiadania sú záväzné nasledovné zásady:

- novou výstavbou podporiť priestorové pôsobenie hlavnej kompozičnej osi a ďalších kompozičných osí
- novou výstavbou zachovať prispieť k skompaktneniu zástavby

- sústredenú novú zástavbu rozvinúť až po osadu Plížikovci
- rešpektovať limity prírodného charakteru (topografické pomery, vodné toky) a antropogénneho charakteru (dopravné koridory, nadradené siete technickej infraštruktúry)
- zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, v nových rozvojových plochách vychádzať z historickej urbanistickej štruktúry, t.j. z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, rešpektovať vidiecky charakter zástavby
- architektonický výraz stavieb prispôbiť okolitej zástavbe, uplatňovať znaky miestnej architektúry: šikmé strechy, charakteristické strešné krytiny, svetlú farebnosť fasád, prípadne detaily ľudovej architektúry
- pokračovať v komplexnej revitalizácii centrálnej zóny obce, s úpravami a dotvorením verejných priestranstiev
- v rámci centrálnej zóny obce vytvoriť pozdĺž potoka plochy verejnej zelene s verejnými priestranstvami
- povoľovať len výstavbu samostatne stojacich objektov a nepovoľovať skupinovú formu zástavby, ako napr. radovú zástavbu
- samostatne stojace rodinné domy budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 600 m²
- vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných prielukách
- konštrukcie oplotení pozemkov z uličnej strany vyššie ako 1,5 m môžu byť len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene
- novú výstavbu v rámci rozvojových plôch povoľovať v nadväznosti na existujúcu zástavbu tak, aby nedošlo k vytváraniu stavebných enkláv vzdialených od existujúcej zástavby
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia
- pre rozsiahlejšie rozvojové plochy č. 2, 4, 5, 6, 9, 8, 21, 29, 30 je pred povoľovaním výstavby potrebné vypracovanie podrobných urbanistických štúdií, s komplexným urbanistickým riešením i návrhom regulácie, dopravného a technického vybavenia
- rozšíriť zastavané územie podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- rezervovať koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4
- zriaďovanie spevnených plôch a prípadných objektov v rozvojových plochách č. 27 a 28 koordinovať s ohľadom na ochranné pásma železničnej trate a rýchlostnej cesty, uvedené v kap. 3.8

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využívania

Z hľadiska funkčného využívania sú záväzné nasledovné zásady:

- rozvoj územia orientovať hlavne na obytné funkcie
- nové plochy pre bývanie rovnomerne rozložiť do viacerých lokalít
- dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie, okrem vymedzeného zmiešaného územia
- výrobné územie profilovať v severnej časti katastrálneho územia, vo väzbe na koridory nadradeného dopravného vybavenia
- vo výrobnom území lokalizovať len výrobné prevádzky bez negatívnych vplyvov na životné prostredie
- rekreačné aktivity koncentrovať do existujúceho športového areálu s futbalovým ihriskom a v priľahlej polohe navrhovaného športovo-rekreačného areálu
- umožniť extenzívne rekreačné aktivity v krajinnom prostredí (cykloturistika, pešia turistika)
- prípadný rozvoj agroturistiky smerovať do existujúceho družstevného hospodárskeho dvora alebo laznického osídlenia
- budovať detské ihriská je potrebné aj v navrhovaných obytných súboroch, predovšetkým v rozsiahlejších rozvojových plochách
- v centrálnej zóne obce vylúčiť drobnochov a remeselnú-výrobnú prevádzku
- v centrálnej zóne obce situovať občianske vybavenie celoobecného významu

Regulatívny priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

Maximálna výška zástavby

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

- 1 nadzemné podlažie – v obytnom území B2
- 2 nadzemné podlažia – v zmiešanom území BV1, vo výrobnom území V2, v rekreačnom území R1
- 2 nadzemné podlažia + podkrovie – v obytnom území B1
- 3 nadzemné podlažia – v obytnom území B1 (platí len pre bytové domy) a vo výrobnom území V1

Maximálna intenzita využitia

Intenzita využitia je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre zastavané územie obce a jeho navrhované rozšírenie. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

- maximálne 40% – vo výrobnom území V1, V2 a v zmiešanom území BV1
- maximálne 30% – v obytnom území B1
- maximálne 20% – v obytnom území B2 a v rekreačnom území R1

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. n) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného plošného javu alebo javov.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie B1

Charakteristika:

- V obytnom území sa predpokladá zachovanie existujúcej zástavby obytných budov, ako aj výstavba nových rodinných domov vo vymedzených rozvojových plochách a prielukách. Sú tu prípustné prevádzky základnej občianskej vybavenosti a drobné remeselné prevádzky v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch

pri dodržaní plošného limitu. Okrem vymedzených nových rozvojových plôch a prieluk je výstavba nových objektov možná ako náhrada existujúcich objektov a v záhradách; podmienkou je možnosť napojenia na verejné dopravné a verejné technické vybavenie a rešpektovanie koridorov navrhovaných dopravných prepojení.

Vymedzenie územia:

- existujúca zástavba obytných budov a občianskej vybavenosti v zastavanom území obce a v súvisle urbanizovanom území
- navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 29, 31 a vyznačené prieluky
- v legende komplexného výkresu obytnému územiu B1 zodpovedajú grafické značky plošných javov: plochy bývania v rodinných domoch, plochy bývania v rodinných domoch - návrh, plochy bývania v bytových domoch, plochy občianskeho vybavenia

Priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu:

- obytné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v rodinných domoch

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- základná občianska vybavenosť miestneho významu do 200 m² zastavanej plochy
- základná občianska vybavenosť miestneho významu – zariadenie sociálnych služieb – výlučná funkcia pre rozvojovú plochu č. 22
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 150 m² zastavanej plochy a mimo centrálnej zóny obce
- bývanie v bytových domoch – len v existujúcich objektoch a v rozvojovej ploche č. 21

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba (okrem drobného chovu do 0,5 veľkej dobytovej jednotky mimo centrálnej zóny obce a zástavby bytových domov)
- priemyselná výroba a sklady
- občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu, vrátane ubytovacích zariadení

- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov (ako napr. autoservis, autoumyváreň)

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie B2

Charakteristika:

- V regulačnom celku sa počíta so zachovaním, dostavbou, prestavbou existujúcich laznických usadlostí s obytnou funkciou a doplnkovo aj rekreačnou a výrobnou funkciou. Prípadná výstavba nových objektov je možná ako náhrada za pôvodné / zbúrané objekty, ako aj vo vymedzených rozvojových plochách. Uvoľnený bytový fond je vhodné využiť pre individuálnu chalupársku rekreáciu, agroturistiku. Pre zachovanie vitality lazov je potrebné udržať istý podiel trvalého bývania.

Vymedzenie územia:

- existujúca zástavba laznického osídlenia v lokalitách Pížíkovci, Pod Chvojnom, Šakovci, Králikovci, Pastorkovi, Štefanovci, ako aj pozdĺž toku Slatiny
- navrhované rozvojové plochy č. 19, 20
- v legende komplexného výkresu obytnému územiu B2 zodpovedajú grafické značky plošných javov: plochy bývania v rodinných domoch, plochy bývania v rodinných domoch - návrh

Priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu:

- obytné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v laznických usadlostiach, resp. v rodinných domoch

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- drobnochov hospodárskych zvierat
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 250 m² zastavanej plochy
- agroturistika s prechodným ubytovaním - s kapacitou do 10 lôžok

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie v bytových domoch
- priemyselná výroba a sklady
- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov (ako napr. autoservis, autoumyváreň)

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie BV1

Charakteristika:

- V zmiešanom území BV1 sa predpokladá lokalizácia podnikateľských aktivít typu remeselno-výrobných prevádzok, výrobných a nevýrobných služieb, ako aj bývania v rodinných domoch, resp. v polyfunkčných objektoch.

Vymedzenie územia:

- navrhovaná rozvojová plocha č. 24
- v legende komplexného výkresu zmiešanému územiu BV1 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy bývania a podnikateľských aktivít – návrh

Priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu:

- obytné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v rodinných domoch
- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné a nevýrobné služby

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- základná občianska vybavenosť miestneho významu

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie v bytových domoch
- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov (ako napr. autoservis, autoumyváreň)

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V1

Charakteristika:

- Výrobné územie V1 sa bude využívať pre nepoľnohospodársku výrobu, sklady a technické vybavenie bez predpokladu rozširovania.

Vymedzenie územia:

- Výrobné územie V1 pozostáva z viacerých samostatných priestorových celkov, s výnimkou výrobného územia V2. Dominantný podiel na výrobnom území V1

predstavuje terminál spol. Slovnaft. Ďalšie tvoria areály technického vybavenia a menšie prevádzky v pásme okolo železničnej trate a rýchlostnej cesty.

- navrhované rozvojové plochy č. 27, 28
- v legende komplexného výkresu výrobnému územiu V1 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy výroby, skladov a technického vybavenia, plochy výroby, skladov a technického vybavenia - návrh

Priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu:

- výrobné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby
- sklady a logistické zariadenia

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia (vrátane čistiarne odpadových vôd, fotovoltickej elektrárne)
- ľahká priemyselná výroba bez negatívnych vplyvov na životné prostredie
- odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie (okrem ubytovania zamestnancov)
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- živočíšna výroba

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V2

Charakteristika:

- Výrobné územie V2 existujúceho družstevného hospodárskeho dvora sa zachováva s možnosťou intenzifikácie a s predpokladom využitia aj pre nepoľnohospodárske podnikateľské aktivity výrobného charakteru. Živočíšnu výrobu je prípustné umiestňovať len do okrajových častí, odvrátených od obytného územia. Navrhovaná rozvojová plocha č. 26 je rezervovaná pre zberný dvor s kompostoviskom, rozvojová plocha č. 25 pre výstavbu garáží.

Vymedzenie územia:

- družstevný hospodársky dvor (pri kameňolome)
- navrhované rozvojové plochy č. 25, 26

- v legende komplexného výkresu výrobnému územiu V2 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy výroby, skladov a technického vybavenia, plochy výroby, skladov a technického vybavenia – návrh, dopravné plochy – návrh (v rámci rozvojovej plochy č. 25)

Druh funkčného územia:

- výrobné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- remeselná-výrobné prevádzky, výrobné služby, vrátane stavebníctva
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží
- agroturistika s prechodným ubytovaním - s kapacitou do 10 lôžok
- sklady (logistika) miestneho významu
- odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie
- občianske vybavenie
- priemyselná výroba
- šport a rekreácia (okrem agroturistiky)
- sklady (logistika) regionálneho významu

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie R1

Charakteristika:

- Existujúci športový areál s futbalovým ihriskom sa zachová, prípadne sa doplní jeho vybavenie. Rekreačné územie sa ďalej rozšíri v blízkosti tzv. majera výstavbou ubytovacích zariadení a športovísk. V rámci centrálnej zóny obce sa tu počíta s výraznejším zastúpením občianskej vybavenosti.

Vymedzenie územia:

- existujúci športový areál
- navrhovaná rozvojová plocha č. 30
- v legende komplexného výkresu rekreačnému územiu R1 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy športu, plochy športu a rekreácie - návrh

Priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu:

- rekreačné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- šport a rekreácia - športové ihriská a zariadenia pre šport a rekreáciu, vrátane prechodného ubytovania

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- verejná a vyhradená zeleň, trávne porasty – na podporu oddychových a rekreačných funkcií
- občianska vybavenosť viazaná na objekty športu a rekreácie (služby, verejné stravovanie, kultúra)
- základná občianska vybavenosť ostatných druhov – len vo vymedzenej časti rozvojovej plochy č. 30 (v rámci centrálnej zóny obce)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie (s výnimkou služobných bytov)
- výroba akéhokoľvek druhu

Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu K1

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K1 je zalesnené a využívané pre účely lesného hospodárstva. Plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Vymedzenie územia:

- Ide o lesnú krajinu - plochy lesných porastov, ktoré sa nachádzajú v najvyššie položených častiach katastrálneho územia
- v legende komplexného výkresu voľnej krajiny K1 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy lesných porastov

Prípustné funkčné využívanie:

- lesné porasty

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- lesné cesty – pre lesohospodárske činnosti
- menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – senníky, horáreň, posedy a pod.

- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb
- ťažba nerastných surovín

Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu K2

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K2 je poľnohospodársky využívané ako lúky a pasienky, orná pôda. Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie nových zastavaných plôch. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov MÚSES. Vo vymedzených polohách medzi existujúcim zastavaným územím a jeho navrhovaným rozšírením sa počíta s vytvorením verejnej zelene.

Vymedzenie územia:

- Ide o intenzívne alebo extenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu na pahorkatinnom predhorí a svahoch vrchoviny a oráčinovú krajinu na nive Slatiny, mimo zastavaného územia obce a kontaktného územia a mimo lesnej krajiny.
- v legende komplexného výkresu voľnej krajiny K2 zodpovedajú grafické značky plošných javov: plochy trvalých trávnych porastov, plochy nelesnej drevinovej vegetácie, plochy ornej pôdy, plochy ťažby nerastov, plochy vyhradenej zelene, plochy verejnej zelene - návrh

Prípustné funkčné využívanie:

- orná pôda
- trvalé trávne porasty
- trvalé kultúry
- nelesná drevinová vegetácia

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu
- menšie hospodárske objekty pre poľnohospodárske účely (napr. poľné hnojisko, kompostovisko, senník) a pre pastevný chov hospodárskych zvierat - so zastavanou plochou do 200 m²
- vyhradená zeleň – cintorín v existujúcom rozsahu
- verejná zeleň - medzi existujúcim zastavaným územím a jeho navrhovaným rozšírením

- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.
- ťažba nerastných surovín – len v rámci určených dobývacích priestorov, ložísk a na základe platných povolení

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb

3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- zariadenia dennej potreby umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu všetkých obyvateľov
- rozširovanie kapacít a spektra zariadení občianskeho vybavenia realizovať v súlade s rozširovaním obytného územia
- nové prevádzky obchodu a služieb celoobecného významu pre obyvateľstvo situovať primárne v rámci vymedzenej centrálnej zóny obce
- usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia
- vybudovať v obci zdravotnícke zariadenie / zariadenie sociálnych služieb
- rozvojovú plochu č. 22 rezervovať ako výlučnú funkciu pre zariadenie občianskej vybavenosti sociálnej

3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného dopravného vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – rýchlostnú cestu, cestu I. triedy, cestu III. triedy, železničnú trať
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 9,5/80 mimo zastavaného územia

- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia
- modernizovať (a zdvojkolajniť) železničnú trať Zvolen - Lučenec
- rezervovať výhľadový koridor pre vysokorýchlostnú železničnú trať
- rozšíriť a dobudovať miestnu komunikáciu Stožok – Krné
- dobudovať miestnu komunikáciu Stožok – Klokoč
- doplniť komunikačný systém obce o miestne komunikácie pre dopravnú obsluhu navrhovaných plôch pre výstavbu
- vybudovať parkovisko pri športovom areáli a podľa potreby pre zariadenia občianskej vybavenosti a bytových domov
- pri výstavbe väčších spevnených plôch preferovať polopriepustné povrchy, prerušené plochami zelene a realizovať opatrenia na spomalenie povrchového odtoku z parkovísk
- zriadiť novú autobusovú zastávku na trase Stožok – Krné
- dobudovať chodníky pre chodcov pozdĺž cesty III. triedy v zastavanom území obce – až po cestu I/16, ako aj v rámci centrálnej zóny obce
- vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií
- dobudovať cyklistickú trasu Stožok – Krné (Detva), Stožok – Klokoč
- vyznačiť cyklistickú trasu Stožok - Víglaš
- ku každej obytnej a rekreačnej stavbe musí byť zabezpečený riadny prístup, ktorý žiadnym spôsobom nepoškodzuje a neohrozuje cudzí majetok

3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce koridory a zariadenia verejného vodovodu
- riešiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných nových uliciach
- nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev

- rozšírenie akumuláčnej kapacity (vodojemu) v súlade s predpokladaným nárastom potreby vody
- rozšírenie čistiarne odpadových vôd v súlade s predpokladaným nárastom produkcie splaškových vôd
- trasy nových kanalizácií a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev
- v odľahlejších lazničských lokalitách, kde nie je budovanie splaškovej kanalizácie uskutočniteľné, zriaďovať malé domové čistiarne odpadových vôd a vodotesné žumpy
- realizovať protipovodňové opatrenia obojstranným ohrádzovaním toku Slatina v rkm 25,000 – 26,000, v zmysle Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hron
- výstavba v rozvojových plochách č. 27 a 28 je podmienená vybudovaním protipovodňových opatrení
- rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z., zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“
- prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“
- rezervovať koridor na výstavbu 2x400 kV elektrického vedenia ZVN v trase PVE Ipeľ – Medzibrod – Horná Ždaňa
- rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie, okrem vedení navrhnutých na preloženie
- pri vyvolanom budovaní resp. prekládkach elektrických vedení VN, ZVN zabezpečiť, aby boli použité technické opatrenia zabraňujúce usmrcovaniu vtákov
- v zastavanom území realizovať rozvodné elektrické siete a telekomunikačné siete káblovými vedeniami v zemi
- transformačné stanice v zastavanom území budovať s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované) s výkonom do 630 kVA
- rešpektovať koridory existujúcich plynovodov
- plynofikovanie nových lokalít uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov
- rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadenia telekomunikačnej infraštruktúry
- vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v zastavanom území ani v jeho navrhovanom rozšírení

- trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete realizovať zemným vedením
- v existujúcej zástavbe, ako aj v objektoch v nových rozvojových plochách vytvoriť jednoduché úkryty budované svojpomocne v zmysle vyhlášky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- ukrytie zabezpečíť podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu

3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt

Z hľadiska zachovania kultúrnohistorických hodnôt je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- zachovať charakter rozptýleného lazničkeho osídlenia, najmä v južnej časti katastrálneho územia
- zachovať historické objekty pôvodného lazničkeho osídlenia
- v jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu obce v praxi musí byť splnená nasledovná podmienka v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:
 - stavebník ku každému zámeru stavebnej činnosti, ako aj k rekonštrukcii historických objektov, ktorá predpokladá zemné práce na predmetnom území, si od príslušného krajského pamiatkového úradu vyžiada vyjadrenie z hľadiska nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum
 - podľa § 36, ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.
 - podľa § 36 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov

3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Zásady ochrany a využívania prírodných zdrojov

Z hľadiska ochrany a využívania prírodných zdrojov je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať výhradné ložisko s určeným DP, CHLÚ (499)
- rešpektovať ložisko nevyhradeného nerastu LNN (4 340)

Zásady ochrany prírody a krajiny

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať Prírodnú rezerváciu Pstruša
- rešpektovať Chránené vtáčie územie SKCHVU022 Poľana a vylúčiť činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Zásady vytvárania územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES, tak aby plnili požadované funkcie biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku:

- biocentrá regionálneho významu RBc 4/4 Ostrôžka, RBc 4/3 Rohy
- biocentrá miestneho významu MBc1 Pstrušianska rezervácia, MBc2 Jelšový porast,
- biokoridory miestneho významu RBk 4/8 Vodný tok Slatina, RBk 4/7 Poľana - Rohy - Ostrôžka – Kukučkov kopec
- biokoridory miestneho významu MBk1 Stožocký potok, MBk2 Prítok Stožockého potoka
- interakčné prvky plošného a líniového charakteru: remízky, zeleň na stržiach a v erózných ryhách, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde, trvalé trávne porasty s biotopmi európskeho a národného významu, lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami, okrem plôch biocentier
- budovať biokoridory regionálneho významu s minimálnou šírkou 40 m a biokoridory miestneho významu s minimálnou šírkou 20 m

Zásady starostlivosti o životné prostredie a vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a vytvárania a udržiavania ekologickej stability je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov (mimo zastavaného územia obce)
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- zachovať a revitalizovať meandre vodného toku Slatina
- nezasahovať do vodných tokov a ich brehových porastov, mokradí a biotopov európskeho významu; v prípade nevyhnutnosti zásahu postupovať v zmysle § 6 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- nahradiť agátové porasty na južných svahoch Stožku prirodzenou skladbou drevín (dub, buk)
- presvetliť mladé zmiešané lesné porasty v oblasti severných svahov kóty Ostrôžky a obhospodarovať ich prírode blízkym spôsobom, s podporou prirodzeného zmladenia buka
- zachovať biotopy v oblasti lazničkeho osídlenia – pestré kvetnaté lúky extenzívne pasené a kosené
- zachovať lúčne biotopy európskeho významu a biotopy národného významu
- vylúčenie chemizácie a rozorávania trvalých trávnych porastov, obmedzenie stavebných a iných zásahov v prvkoch územného systému ekologickej stability
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES
- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov, umiestnených po vrstevniciach
- optimalizácia agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, napr. orba po vrstevnici, zvýšiť podiel bezorbového obrábania pôdy, upraviť spôsob členenia pôdy na pôdne celky, svahy so sklonom nad 12° nevyužívať ako ornú pôdu, na svahoch s ornou pôdou so sklonom nad 7° vykonávať protieróznú ochranu

- pri poľnohospodárskych činnostiach dodržiavať ďalšie opatrenia Programu poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach, v zmysle vyhlášky č. 199/2008 Z.z.
- realizovať hydrotechnické opatrenia na horných úsekoch tokov na zachytávanie a retenciu privalových vôd, napr. poldre, hrádzky
- výsadba protieróznej a pôdoochranej drevinovej vegetácie na strmších svahoch
- výsadba pásu alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov
- výsadba pásu alebo línie izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- revitalizácia a výsadba línií zelene (stromoradií a alejí) a vegetačných pásov pozdĺž účelových komunikácií, poľných ciest, na medziach
- výsadba zelene z miestne pôvodných druhov drevín v celom území a zvyšovanie podielu prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- postupne nahrádzať nevhodné dreviny (alergénne, invázne, cudzokrajné, krajinársky nevhodné) vhodnejšími druhmi
- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a smetísk
- vybudovať zariadenie na zber triedeného odpadu (zberný dvor)
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia
- rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov inonizujúceho žiarenia
- v prípade nevyhnutného výrubu drevín postupovať v zmysle § 47 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a nevyhnutný výrub a spracovanie drevnej hmoty realizovať v mimohniezdom období (t.j. od 1.9. do 15.3.)
- pred začatím výstavby v rozvojových plochách situovaných v blízkosti pozemných komunikácií a železničnej trate je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy.

a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky č. 549/2007 Z. z. za účelom prípadného návrhu protihlukových opatrení, ktoré majú byť realizované investormi.

- dažďové vody zadržiavať na pozemkoch budov v zastavanom území (obytných, výrobných, rekreačných) akumuláciou do zberných nádrží, retenčných jazierok, dažďových záhrad a následne využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu

3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Stožok zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené hranicou zastavaného územia obce k 1.1.1990
- skutočne zastavané plochy nadväzujúce na zastavané územie obce
- navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 24, 25, 26, 29, 30 a vymedzené prieluky

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
 - ochranné pásmo rýchlostnej cesty – v šírke 100 m (od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia)
 - ochranné pásmo cesty I. triedy – v šírke 50 m (od osi vozovky)
 - ochranné pásmo cesty III. triedy – v šírke 20 m (od osi vozovky)
- ochranné pásmo železnice (dráhy) definované v šírke 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od vonkajšej hranice obvodu dráhy (v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - 400 kV – 25 m
 - 110 kV – 15 m
 - 22 kV – 10 m (pre vodiče bez izolácie)
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
 - 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)
- bezpečnostné pásmo plynovodu (v zmysle § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti

plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm
- 50 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm
- 20 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
- 50 m pri regulačných stanicích, filtračných stanicích, armatúrnych uzloch
- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov):
 - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm vrátane)
- ochranné pásmo potrubia produktovodu (v zmysle § 86 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými plochami vedenými vo vodorovnej vzdialenosti 300 m po oboch stranách od osi potrubia

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd (podľa STN 756401, STN 756402) – 100 m od stredu čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby
- ochranné pásmo tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplatenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, umožňujúcom správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú vodohospodársky významnom toku (Slatina) pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch

pozemky do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

Územný plán obce Stožok vymedzuje plochy, resp. koridory pre verejnoprospešné stavby v rozsahu zoznamu verejnoprospešných stavieb podľa kap. 3.10 tejto dokumentácie. Verejnoprospešné stavby a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú zakreslené v „komplexnom výkrese priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“. Ako verejnoprospešné stavby sú definované plochy a koridory pre dopravné stavby, plochy a koridory pre distribučné energetické a vodohospodárske zariadenia (vrátane protipovodňových opatrení), plochy pre umiestnenie zariadení sociálnej vybavenosti.

Predpokladá sa, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové plochy. Nakoľko územný plán obce Stožok nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie sú definované parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať.

Územný plán obce Stožok nevymedzuje plochy a objekty na asanácie. Ich vymedzenie je potrebné vykonať v prípade kolízie s navrhovanými verejnoprospešnými stavbami na základe podrobnejšej dokumentácie.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán obce Stožok určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu a s označeniami:

- [1] modernizácia a zdvojkolažnenie železničnej trate Zvolen - Košice
- [2] miestna komunikácia Stožok - Krné
- [3] miestne obslužné komunikácie, vrátane inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody vody, elektrickej energie NN, telekomunikácií) – pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch
- [4] rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií, vrátane inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody vody, elektrickej energie NN, telekomunikácií)

- [5] chodník pre chodcov pozdĺž cesty III. triedy v zastavanom území obce
- [6] cyklistické trasy
- [7] plochy statickej dopravy – parkovisko, garáže
- [8] vedenie ZVN 2x400 kV v trase Rz Horná Ždaňa – Rz Medzibrod – Rz Prečerpávacia vodná elektrárň Ipeľ (PVE Ipeľ)- Rz Rimavská Sobota
- [9] výstavba nových transformačných staníc, vrátane prívodných vedení
- [10] protipovodňové opatrenia obojstranným ohrádzovaním toku Slatina v rkm 25,000 – 26,000
- [11] rozšírenie akumuláčnej kapacity (vodojemu)
- [12] rozšírenie čistiarne odpadových vôd
- [13] zdravotnícke zariadenie / zariadenie sociálnych služieb
- [14] zberný dvor, kompostovisko

3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny

Územný plán obce Stožok nevymedzuje žiadnu časť obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.

Pre rozsiahlejšie rozvojové plochy je však potrebné vypracovanie podrobnejších urbanistických štúdií, tak ako je to určené v kap. 3.1.

3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb je súčasťou „komplexného výkresu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“, t.j. výkresu č. 2.

Všetky položky predstavujú záväznú časť riešenia. Verejnoprospešné stavby sú vyznačené v zmysle ich definície v kapitolách č. 3.9 a 3.10.

4. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

4.1 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Oficiálna stránka obce Stožok www.stozok.sk
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Prieskumy a rozboru na územný plán obce Stožok, 2017
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 – 2023
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Stožok do roku 2023
- Program starostlivosti o chránené vtáčie územie Poľana 2016 - 2045
- Regionálna integrovaná územná stratégia (RIÚS)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Zvolen, SAŽP 1995
- Rozvoj cyklistickej dopravy na území BBSK
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, 2014
- Územný plán mesta Detva, 2006, v znení zmien a doplnkov
- Územný plán obce Stožok, 2002, v znení zmien a doplnkov
- Územný plán obce Víglaš, 2002, v znení zmien a doplnkov
- Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov
- Vodný plán Slovenska II. cyklus

